Ազգ
Azg armenian daily
22 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2001 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 214 (2418)

Միխիս Նաի Հուան Թայվանից «անորոշ պարունակությամբ» նամակ է ուղարկել Երեւանի 375010 փոստային բաժանմունք

Երեկ առավոտյան 10.30–12.00 Երեւանի 375010 փոստային բաժանմունքի դռները փակ էին քաղաքացիների առջեւ: Պատճառը միխիս Նաի Հուայի ուղարկած «անորոշ պարունակությամբ» նամակն էր: 34 համարի թվակիր փոստարկղի վարձակալ, Հայաստանում աշխատող ֆրանսիացի հեռուստալրագրողն առավոտյան բացել է փոստարկղը եւ զարմանքով տեսել Թայվանից ուղարկված նամակը: Հեռուստալրագրողը բացել է ծրարը եւ նամակի մեջ տեսել դեղնավուն հետքերով թուղթ: Մինչ հեռուստալրագրողը զանգահարել է ԱԱՆ, ՆԳՆ, «նամակը» շրջափակել են փոստում ծառայող երկու ոստիկաններ: Զանգահարելուց մոտավորապես կես ժամ անց փոստային բաժանմունք ժամանեցին պետական մարմինների աշխատակիցները, որոնց առաջին խնդիրը եղավ «դեպքի վայրից» «Ազգ» օրաթերթի եւ Ֆրանսպրես գործակալության թղթակիցներին դուրս հրավիրելը: Եվս կես ժամ անց սպիտակ համազգեստով երկու տիկիններ փորձագիտական ուսումնասիրության նպատակով անորոշ ուղղությամբ իրենց հետ տարան միխիս Նաի Հուայի «նամակը»:

ԲԱՔՈՒ

«Եթե Հայաստանը չհրաժարվի իր նկրտումներից՝ ռազմական գործողություններն անխուսափելի են»

Քոչարյան-Ալիեւ մոսկովյան հանդիպման նախօրեին Ադրբեջանը պատերազմով է սպառնում Ղարաբաղին

Նման հայտարարություն է արել Ադրբեջանի արտգործնախարար Վելայաթ Գուլիեւը, սակայն հստակորեն չի նշել, թե Ադրբեջանը երբ է սկսելու ռազմական գործողությունները Ղարաբաղում: «Առայժմ ռազմական գործողություններ սկսելու անհրաժեշտություն չկա, բայց եթե Հայաստանը չհրաժարվի իր նկրտումներից՝ Ղարաբաղում ռազմական գործողություններն անխուսափելի են», ասել է Վ. Գուլիեւը: Ըստ Ադրբեջանի արտաքին քաղաքականության ղեկավարի՝ Հայաստանը ԼՂ բանակցային գործընթացում շարունակում է «ոչ կառուցողական դիրքորոշումը»:

Մինչդեռ, սա պաշտոնական Բաքվի առաջին սպառնալիքը չէ ԼՂՀ-ի հասցեին, ենթադրաբար՝ ոչ էլ վերջինը: Այս տարվա սկզբներին, երբ Ադրբեջանը, խախտելով ԵԱՀԿ ՄԽ առաջարկները գաղտնի պահելու պայմանավորվածությունը, հրապարակեց դրանք, պարբերաբար ռազմաշունչ հայտարարություններ է անում: Ի տարբերություն նախորդ դեպքերի, այս անգամ Ադրբեջանը պարզաբանել է, թե ինչ պատճառով է ռազմական գործողություններով սպառնում հայկական կողմին: «Հեյդար Ալիեւն առայժմ միայն նախազգուշացնում է ուժային մեթոդներով ԼՂ հակամարտությունը կարգավորելու հավանականությունը: Այդ նախազգուշացումները թույլ են տալիս միջազգային հանրությանն ակտիվացնել հակամարտության արդարացի կարգավորման հնարավորությունը: Քանի դեռ ԼՂ հարցում շարունակվում է քաղաքական երկխոսությունը, Բաքուն ռազմական գործողություններ չի սկսի», ասել է Վ. Գուլիեւը:

Ադրբեջանի արտգործնախարարն «անհեթեթ եւ ծիծաղելի» է որակել ղարաբաղցիների ցանկությունը՝ միանալ «Բելառուս-Ռուսաստան» միությանը: «Ամեն մի հայ կարող է ազատորեն իր ցանկությունն արտահայտել, բայց ոչ Լեռնային Ղարաբաղում, որն Ադրբեջանի անբաժանելի մասն է: Վաղ թե ուշ Ղարաբաղում Բաքվի իշխանությունը վերականգնվելու է», ասել է Գուլիեւը:

Հիշեցնենք, որ նոյեմբերի 30-ին Մոսկվայում, ԱՊՀ 10-ամյա գագաթաժողովի շրջանակներում, նախատեսվում է Քոչարյանի եւ Ալիեւի հերթական առանձնազրույցը: Եթե նման հանդիպում կայանա, ապա Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների զրույցին կմիանա ՌԴ նախագահ Պուտինը: Նախատեսվում է նաեւ անդրկովկասյան երեք հանրապետությունների եւ Ռուսաստանի առաջնորդների՝ «3+1» ֆորմատով հանդիպում:

Թ. Հ.

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Կոնֆերանս Ռուանդայում

«Ռոյթեր» գործակալությունը հաղորդում է, որ Ռուանդայի մայրաքաղաք Կիգալիում կիրակի պաշտոնապես կբացվի եւ վեց օր կշարունակվի ցեղասպանությանը նվիրված միջազգային կոնֆերանս: «Կոնֆերանսի նպատակն է ցեղասպանություն վերապրածների միջեւ փորձի փոխանակությունը հետցեղասպանության կյանքի դժվարությունները հաղթահարելիս»: Կոնֆերանսին մասնակցելու հրավեր են ստացել ռուանդական, հայկական, կամբոջական, բոսնիական եւ հրեական համայնքների ներկայացուցիչները, ինչպես նաեւ ցեղասպանության հարցերով զբաղվող հաստատություններ, հետազոտողներ: Այն կազմակերպվում է Ռուանդայի ցեղասպանությունից վերապրածների խմբերի եւ Նյու Յորքի՝ Հոլոքոստից փրկվածների ու նրանց երեխաների կազմակերպության նախաձեռնությամբ: Կոնֆերանսը, որը կարժենա ավելի քան 150 հազար ԱՄՆ դոլար, ֆինանսավորել են Ռուանդայի կառավարությունը, բանկային հաստատությունները, միջազգային գործակալությունները, այդ թվում՝ USAID-ին:

Պուտինը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ԱՊՀ-ի «ռազմաքաղաքական բաղադրիչին»

ՄՈՍԿՎԱ, 21 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինն այսօր կոչ է արել ուժեղացնել ԱՊՀ-ի երկրների ռազմաքաղաքական համագործակցության կոորդինացումը: Կրեմլում ընդունելով ԱՊՀ-ի մասնակից պետությունների պաշտպանության նախարարների խորհրդի նիստին մասնակցած պաշտպանական գերատեսչությունների ղեկավարներին, Պուտինը նշել է, որ համագործակցությունը՝ որպես կազմակերպություն, ընդհանուր առմամբ «կայունացնող դեր խաղաց երիտասարդ պետությունների կայացման գործում»: Նա հատուկ ուշադրություն է դարձրել «այդ կազմակերպության ռազմաքաղաքական բաղադրիչին»:

ԱՊՀ անդամ երկրների եւ արտաքին քաղաքական գերատեսչությունների ղեկավարները, Պուտինի խոսքով, «բավականաչափ հոտառություն եւ քաղաքական կամք ունեցան» ռազմական քաղաքականության ոլորտում համագործակցությունն ամրապնդելու համար:

Ռուսաստանի նախագահը նշել է, որ այդպիսի համագործակցության անհրաժեշտությունը հստակորեն դրսեւորվում է ահաբեկչության դեմ պայքարի ժամանակաշրջանում: Ըստ նրա, այդ պայքարի ելքը «զգալի չափով կախված է ռազմական ոլորտում փոխգործակցությունից»:

Պուտինն ընդգծել է, որ միասնական ռազմական համակարգից ԱՊՀ-ի պետություններն անցում կատարեցին ազգային զինուժերի հաջող համագործակցության:

Հայ անդամները պահանջ են դրել, որ հանձնաժողովի աշխատանքը չխանգարի Ցեղասպանության ճանաչմանը

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 21 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայ-թուրքական հաշտության հանձնաժողովի անդամ Անդրանիկ Միհրանյանը նոյեմբերի 21-ին Նյու Յորքից «Ազատության» թղթակցին հայտնել է հանձնաժողովի՝ այնտեղ ընթացող հանդիպման որոշ մանրամասներ: Նա տեղեկացրել է, որ նոյեմբերի 18-ին՝ հանդիպման առաջին օրը մթնոլորտը շատ լարված էր, որովհետեւ թուրքական կողմի մասնակիցները որոշ հայտարարություններ էին արել, որոնք վնասել էին եւ հանձնաժողովին, եւ մանավանդ շատ վատ լույսի տակ էին ցույց տվել հայկական կողմը եւ ընդհանրապես հանձնաժողովի աշխատանքի ապագան: Այդ պատճառով հայկական կողմը շատ խիստ դրեց հարցը, ասելով. «Եթե չլինի ռեալ առաջընթաց, եւ եթե հանձնաժողովի աշխատանքը որեւէ կերպ խանգարի ցեղասպանության ճանաչմանը միջազգային ատյանների կողմից, ապա հայկական կողմը թերեւս մտածի հանձնաժողովի աշխատանքի կասեցման մասին»:

«Ըստ իս, թուրքական կողմը սա խիստ լրջորեն ընդունեց եւ մենք հուսով ենք, որ այս հանդիպումը գուցե ավելի շոշափելի արդյունքներ տա: Հայկական ցեղասպանության միջազգայնորեն ճանաչմանն առնչվող մի շարք հարցեր մենք շատ լրջորեն քննարկել ենք, եւ դրանք ուղղակիորեն կարտացոլվեն վերջնական համատեղ հայտարարության մեջ»,- ասել է Միհրանյանը:

Միհրանյանը չի հաստատել այն լուրը, թե հայկական պատվիրակությունը նոր անդամ ունի: Միայն այս հանդիպմանը ներկա է եղել հրավիրված մասնակից՝ հոգեբանության սփյուռքահայ մասնագետ դոկտոր Անի Գալայջյանը: «Այսուհետ մենք 5 հոգով ենք, բայց պատվիրակության կազմը մնացել է նախկինը՝ 4 հոգի», ասել է Միհրանյանը:

ՆԱՏՕ-ն եւ Ռուսաստանը մերձենում են

ՄՈՍԿՎԱ, 21 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Ջորջ Ռոբերտսոնը նոյեմբերի 21-ին եռօրյա այցով ժամանել է Ռուսաստան: Կասկած չկա, որ ՆԱՏՕ-ն եւ Մոսկվան ակտիվորեն մերձենում են, գրում է Բի Բի Սի-ի մեկնաբանը, եւ բերում է Ռոբերտսոնի հայտարարությունը. «Դրանք զարգացող հարաբերություններ են, որոնք ապագայում կարող են հանգեցնել ինչ-որ նոր բանի»:

– Ջորջ Ռոբերտսոնի ժամանման նախօրեին Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովը հայտարարել է, որ Մոսկվան կցանկանար ձայնի իրավունք ունենալ ՆԱՏՕ-ում: «Հավանաբար, Ռուսաստանն իրոք շուտով հնարավորություն կստանա ակտիվորեն մասնակցել Հյուսիսատլանտյան դաշինքի գործերին, սակայն առանց նրան վետոյի իրավունք տրամադրելու», գտնում է Բի Բի Սի-ն:

ՇՈՒԿԱ

Բենզինի մոնոպոլիան գերշահո՞ւյթ է ապահովում

1 բարել նավթի գները միջազգային շուկայում ընկել են գրեթե երկու անգամ՝ հասնելով 16 դոլարի, մինչդեռ Հայաստանի ներքին շուկայում բենզինի գները չեն փոխվում: Սակայն այն ժամանակ, երբ 1 բարել նավթի արժեքը շուկայում հասավ մինչեւ 33 դոլարի, վառելանյութ ներկրող ընկերություններն անմիջապես արձագանքեցին, եւ բենզինի գինը 3500-ից հասավ մինչեւ 6000 դրամի:

ԱԺ պատգամավոր Աղասի Արշակյանի այն հարցին, թե բենզինի գնի անկման եւ Հայաստանում դրանց նույն մակարդակի պահպանման պարագայում որքա՞ն են ավելացել պետական բյուջեի մուտքերը, ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարը պատասխանեց, որ մուտքերն այդ մասով որեւէ փոփոխություն չեն կրել: Նախարարը դա բացատրեց Հայաստան ներկրվող բենզինի ծավալների անկմամբ, իսկ քանի որ ներկրողներից միայն հաստատագրված վճարներ են գանձվում, ապա դրական առումով մուտքերը չէին կարող ավելանալ: Իսկ շահութահարկի մասով բյուջեի մուտքային մասը փոփոխություններ չի կրում, քանի որ այս պահի փոխարեն ընկերություններից շահութահարկ կգանձվի միայն հաջորդ տարվա ընթացքում:

Վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը երկիր ներկրվող բենզինի ծավալների անկումը բացատրեց տրանսպորտային միջոցների՝ առավելապես գազից օգտվելու հանգամանքով:

Պատգամավորների մտահոգությունը, թե բենզին ներկրող ընկերությունների «անկաշկանդ» գործունեությունը պայմանավորված է ոլորտի մոնոպոլացված լինելու հետ, ընդունեց նաեւ ֆիննախարար Վարդան Խաչատրյանը: Սակայն հետաքրքրական էր, որ վարչապետը բոլորովին էլ հակված չէ ընդունելու այս փաստը եւ բառացիորեն ասաց, որ դա պայմանավորում է շուկան, իսկ մոնոպոլիան միանգամայն բնական է ստացվել: Այնպես որ, ըստ վարչապետի, դա պետական ապարատի հովանավորությամբ պայմանավորված լինել չի կարող:

Գ. Ա.

ԱԶԳ

տեղական

ՎԵՃ

«Արմենտելը» դադարեցրել է ներդրումները

Ըստ բիզնես օրագրի, «Արմենտելը» պարտավորվել էր հանրապետության 800 գյուղերում հեռախոսակապ անցկացնել եւ թվայնացում իրականացնել: Առ այսօր ոչ միայն թվայնացում չի արվել, այլեւ, ըստ կապի եւ տրանսպորտի նախարար Անդրանիկ Մանուկյանի, 240 գյուղ ընդհանրապես զրկված է հեռախոսակապից: Կառավարությունում «Արմենտելի» ներդրումներն ու կատարած աշխատանքները ստուգելու նպատակով ստեղծված միջգերատեսչական հանձնաժողովը, Անդրանիկ Մանուկյանի խոսքով, արդեն ավարտել է ուսումնասիրությունները եւ առաջիկա շաբաթվա ընթացքում կավարտի նաեւ ստացված փաստերի ամփոփումը: Դրան զուգահեռ ներկայումս ընթանում են կառավարություն-«Արմենտել» բանակցությունները, որոնք նախնական գնահատականներով նախադասական են որակվում: Դա առավել իրատեսական է դառնում՝ ելնելով այն հանգամանքից, որ կապի եւ տրանսպորտի նախարարի տվյալներով՝ «Արմենտելը» սառեցրել է կատարելիք հետագա ներդրումները կապի համակարգում: Ընկերությունն իր դիրքորոշումը պատճառաբանում է ֆինանսների բացակայությամբ, ինչը կառավարությունը տարակուսորեն է ընկալում: Ամենայն հավանականությամբ, «Արմենտելը» ներդրումներ չի կատարում՝ սպասելով դատական ընթացքին, որից պարզ կդառնա՝ նա կշարունակի՞ պահպանել մենաշնորհային կարգավիճակը Հայաստանի կապի համակարգում, թե՞ ոչ:

Գ. Ա.

Ձյունը փակել է ճամփաները

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՆՈՅԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Տեղացած առատ ձյան եւ սկսված ուժեղ բքի պատճառով փակվել է Երեւան-Մեղրի միջպետական ճանապարհի Սիսիան-Գորիս մոտ 5 կմ հատվածը: Ինչպես հայտնեցին Ներքին գործերի նախարարությունում, առատ ձյան եւ բքի պատճառով դժվարանցելի են դարձել նաեւ Ապարան-Արագած, Մարտունի-Վարդենիս (գրանցվել է նաեւ մերկասառույց, մառախուղ), Արթիկ-Մարալիկ, Երեւան-Սեւան հատվածները: Նշված ճանապարհահատվածներում իրականացվում են մաքրման աշխատանքներ:

Ըստ Հայավտոճանվարչության տեղեկատվության, Սիսիան-Գորիս հատվածը, որ այսօր կարճ ժամանակով բացվել էր, կրկին փակվել է, քանի որ մառախուղի պատճառով տեսանելիություն գրեթե չկա: Նույն աղբյուրի վկայությամբ, այդ հատվածում երեկվանից ճանապարհին մնացած մարդիկ տեղավորվել են Սիսիան եւ Գորիս քաղաքներում: Բարեբախտաբար ցրտահարության դեպքեր չեն գրանցվել:

Ինչպես հայտնեցին ՀՀ արտակարգ իրավիճակների վարչությունում, ճանապարհների վիճակի մասին քաղաքացիները կարող են տեղեկանալ նշված գերատեսչության ճգնաժամային կառավարման կենտրոնի շուրջօրյա հեռախոսահամարներով. 52-96-90, 58-26-44:

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ

Հայաստան են գործուղվել Ռուսաստանի նորավարտ սպաներ

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը երեկ ընդունել է Հայաստանում տեղակայված Ռուսաստանի սահմանապահ դաշնային ծառայության օպերատիվ խմբում ծառայությունը սկսող այն սպաներին, որոնք Ռուսաստանի ռազմական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններն ավարտելուց հետո

գործուղվել են Հայաստան:

Ինչպես տեղեկացնում է ՀՀ նախագահի մամլո գրասենյակը, ողջունելով երիտասարդ սպաներին, որոնցից շատերի ռազմական կարիերան սկիզբ է առնում մեր երկրում, հանրապետության նախագահը նրանց մաղթել է բարի ծառայություն եւ խաղաղ սահման: «Հայաստանում ռուսաստանյան զինծառայողների նկատմամբ առկա է բարի վերաբերմունք, որը ձեւավորվել է տարիներ շարունակ, եւ արտահայտությունն է այն պատմական հիշողության, որի կրողն են մեր երկրների ժողովուրդները», ասել է Ռոբերտ Քոչարյանը:

Նախագահի խոսքով, Ռուսաստանի հետ սահմանի համատեղ պահպանությունը վկայում է հայ-ռուսական հարաբերությունների բարձր մակարդակի մասին: Նա երկու երկրների փոխհարաբերությունները բնութագրել է ռազմավարական գործընկերային եւ դաշնակցային նշելով, որ Հայաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ ստորագրված փաստաթղթերի փաթեթը դրա վկայությունն է:

Ըստ Ռոբերտ Քոչարյանի, այս տարին նշանավորվել է գրեթե բոլոր օղակներում դրսեւորված հայ-ռուսական շփումների մեծ ակտիվությամբ: Հայաստան են այցելել բազմաթիվ պատվիրակություններ, ինչպես կառավարական մակարդակով, այնպես էլ գործարարներ, լրագրողներ, մշակույթի գործիչներ:

Սահմանի համատեղ պաշտպանությունը համարելով հայ-ռուսական հարաբերությունների ամենապրակտիկ եւ արդյունավետ ուղղություններից մեկը, նախագահը նշել է, որ առաջին անգամ են Հայաստանում իրենց ծառայությունը սկսում այդքան մեծ թվով ռուսաստանցի սպաներ:

Զինծառայողներն ընդգծել են, որ ռուս սահմանապահները Հայաստանում իրենց լավ են զգում, ինչը, նրանց գնահատմամբ, բնակչության բարյացակամ վերաբերմունքի եւ իշխանությունների հետ արդյունավետ համագործակցության արդյունքն է:

ԱՅՑ

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի տնօրենը հարգանքի տուրք մատուցեց Ցեղասպանության զոհերի հիշատակին

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի գլխավոր տնօրեն Կոիչիրո Մացուուրան, Հայաստան կատարած այցի շրջանակներում, այսօր այցելեց 1915 թվականի Հայոց ցեղասպանության զոհերի «Ծիծեռնակաբերդի» հուշահամալիր եւ ցեղասպանության պատմության թանգարան: Բարձրաստիճան հյուրին ուղեկցում էին ՀՀ ԱԳՆ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ազգային հանձնաժողովի պատասխանատու քարտուղար Վարդուհի Ասատրյանը, նախարարության այլ աշխատակիցներ:

Կ. Մացուուրան նախ եղավ թանգարանում, որտեղ ծանոթացավ պահպանվող փաստաթղթերին, լուսանկարներին, իրեղեն այլ նյութերի, ծաղկեպսակ դրեց ցեղասպանության նահատակների հուշահամալիրում, ապա հուշածառուղում կայացավ ավանդույթ դարձած ծառատունկը:

«Այս ծառը, որ ես տնկեցի, պարզապես մի փոքր նշան է, որ մենք ընդունում ենք ցեղասպանության փաստը, իսկ հուշամատյանում ստորագրել եմ եւ անգլերենով, եւ իմ մայրենի լեզվով՝ ցավակցելով ցեղասպանության զոհերին», ասաց ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի գլխավոր տնօրենը:

Բագրատ Ուլուբաբեանի հարազատներուն եւ գրիչի ընկերներուն

Խոր ցաւով իմացանք հայ գրականութեան եւ պատմագրութեան կարկառուն դէմքերէն՝ Բագրատ Ուլուբաբեանի մահուան բօթը: Իր մահով «Զարթօնք» օրաթերթի եւ «Շիրակ» գրական ամսագիրի ընտանիքը կը կորսնցնէ հարազատ մը, սրտակից բարեկամ մը, որ իր գիտակից կեանքի ամբողջ տեւողութեան հանդիսացաւ աննկուն մարտիկ մը, իր գրաւոր ու բանաւոր խօսքով պաշտպանը հանդիսացաւ հայկական արժէքներուն, մաքառեցաւ Արցախի հայկականութեան ի խնդիր, իրաւատիրոջ իրաւունքով: Իր պատմագիտական ու գրական երկերով հայութեան բոլոր խաւերուն մէջ արծարծ պահեց հայ ժողովուրդի արդար իրաւունքներու վերատիրանալու հուրը, պահանջատէրի հաստատակամութեամբ: Մխիթարական է մտածել, թէ ան բախտաւորութեամբ դիմաւորեց ազատագրումը իր ծննդավայր Արցախին, որուն նուիրուած մէկէ աւելի անկորնչելի հատորներ հեղինակեց:

Կսգանք Բագրատ Ուլուբաբեանի կորուստը: Միաժամանակ հպարտ կզգանք հայ ժողովուրդի ծոցէն ծնած Բագրատ Ուլուբաբեանով:

ՊԱՐՈՅՐ ԱՂՊԱՇԵԱՆ
«Զարթօնք» օրաթերթի պատասխանատու խմբագիր
ԺԻՐԱՅՐ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ
«Շիրակ» ամսագրի պատասխանատու խմբագիր

Շնորհակալություն ենք հայտնում բժշկին

Մեր գերդաստանը «Ազգ» օրաթերթի լավագույն երկրպագուն է եւ գնահատում է հրապարակումները, որոնք արդարացի ներկայացնում են ներկայիս իրավիճակը: Այդ է պատճառը, որ ցանկանում ենք Ձեր թերթի միջոցով Ցականյանների գերդաստանի կողմից շնորհակալություն հայտնել ՀՀ առողջապահության նախարարության «Ուռոլոգիայի կենտրոն» ՓԲԸ-ը եւ ամբողջ բուժանձնակազմին, հատկապես տնօրեն-վիրաբույժ Արտյոմ Մկրտչի Բաղդասարյանին, որի հոգատար եւ ոսկե ձեռքերի շնորհիվ հնարավոր եղավ մեր սիրելի Գրիգոր Մամիկոնի Ցականյանին, հարգված ու սիրված անձնավորությանը հետ պահել մահվան ճիրաններից, եւ որի համար մեր խորին գնահատանքի ու երախտիքի խոսքն ենք ցանկանում հղել, հատկապես Ձեր թերթի միջոցով նման բարձր վերաբերմունք եւ մարդասիրական ուշադրություն ցուցաբերելու համար: Դրանով էլ համոզվեցինք, որ տվյալ հաստատության բուժանձնակազմը, հանձին տնօրեն Արտյոմ Բաղդասարյանի, հարազատ է Հիպոկրատի երդմանը:

Հարգանքներով՝
Ցականյանների գերդաստան

ՀՀ արտգործնախարարն ու Կալիֆոռնիայի նահանգապետը ստորագրել են փոխըմբռնման հուշագիր

ՍԱԿՐԱՄԵՆՏՈ, 21 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Նոյեմբերի 20-ին Գլենդեյլում Կալիֆոռնիայի նահանգապետ Գրեյ Դեյվիսը եւ ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը ստորագրել են, ինչպես ամերիկյան տեղական մամուլն է բնութագրել, փոխըմբռնման պատմական հուշագիր Կալիֆոռնիայի եւ Հայաստանի միջեւ առեւտրական, գործարարական ու մշակութային կապերի առավել ամրապնդման ու ընդլայնման ուղղությամբ: «Ամերիկայի ձայնի» հաղորդման համաձայն, հուշագրի ստորագրմանը ներկա են եղել հայ եւ ամերիկացի բարձրաստիճան պաշտոնյաներ, այդ թվում ԱՄՆ-ում Հայաստանի դեսպան Արման Կիրակոսյանը, ՄԱԿ-ում Հայաստանի դեսպան Մովսես Աբելյանը, ԱՄՆ կոնգրեսական Ադամ Շիֆը:

Իր ելույթում նահանգապետ Դեյվիսը ասել է. «ՀՀ-ի ստեղծման 10-ամյակի առթիվ Կալիֆոռնիայի 34 մլն բնակիչների անունից դրվատում ու ողջունում եմ Հայաստանին՝ իր արիության ու վճռականության եւ այն առաջընթացի համար, որ արձանագրել է անցած տասնամյակում տնտեսական ու սոցիալական արդարության բոլոր ոլորտներում»: Նա նշել է, որ ամերիկյան գործարարները արդեն գործ են սկսել Հայաստանում, որը կարեւոր դեր կխաղա Հայաստանի բարգավաճման գործում:

Իր ելույթում նախարար Օսկանյանը մասնավորապես նշել է. «Անցած 10 տարիների ընթացքում ու դրանից էլ առաջ հայերն ու կալիֆոռնիացիները ունեցել են հոյակապ կապեր, որոնց մի մասը փորձում ենք ձեւակերպել այս հուշագրի ստորագրմամբ ու դնել առավել ամուր հիմքերի վրա: Հուսով եմ, որ հուշագրի ոգին կիրականացվի առաջիկա ամիսներին ու տարիներին»:

Ի լուր լրագրողների

Մամուլի ազգային ակումբը, «Հրատապ թեմա» ծրագրի շրջանակներում, լրագրողներին հրավիրում է հանդիպման «Սոցիալիստական Հայաստան» միավորման խորհրդի անդամ Աշոտ Մանուչարյանի հետ:

Հանդիպումը կկայանա հինգշաբթի՝ նոյեմբերի 22-ին, ժամը 11-ին, Մամուլի ազգային ակումբում:

ՄԱՄՈՒԼԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Չնայած կառավարությունն ամեն տարի հայտարարում է վարչատարածքային վերաբաժանումների մասին եւ ոչինչ չի ձեռնարկում, Եվրախորհուրդն այսօր պարտադրում է երկրի իշխանություններին ընդլայնել տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունները: Այդ է պատճառը, որ ԱԺ պատգամավորները շրջանառության են դրել «Տեղական ինքնակառավարման մասին» նոր օրենքը: Օրենքի առաջքաշումը նախագծի համահեղինակ Վիկտոր Դալլաքյանը բացատրեց հետեւյալ կերպ. «Դա պայմանավորված է տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների մեծացմամբ եւ դրանց համաչափ նրանց ֆինանսական հնարավորությունների մեծացմամբ: Այդ հավելյալ գումարը կազմում է մոտ 7 մլրդ դրամ: ԱՊՀ երկրներում Հայաստանն ամենավերջին տեղում է տեղական ինքնակառավարման մարմինների ֆինանսավորման հարցում: Այդ ֆինանսավորումը կազմում է պետբյուջեի 8,1 տոկոսը: Մենք առաջարկում ենք այդ թիվը հասցնել գոնե 11 տոկոսի: Օրինակ, Վրաստանը ինքնակառավարման համակարգին յուրաքանչյուր տարի 15 տոկոս է հատկացնում, Ռուսաստանը՝ 25»:

Տրամաբանությունն այն է, որ ֆինանսների կառավարման լիազորությունը թողնելով ինքնակառավարվող մարմիններին, միաժամանակ դրանք ծախսելու պատասխանատվություն է առաջանում, որն իր հերթին հանգեցնում է ինքնակառավարման մարմինների՝ համայնքի ավագանու եւ համայնքապետի ինստիտուտի հնարավորինս կայացմանը: Թերեւս գործող օրենքի պատճառով է, որ ավագանու ինստիտուտը հանրապետությունում չի կայանում, եւ մարդիկ, հատկապես գյուղական համայնքներում, պարզապես խուսափում են ընտրվել ավագանու կազմում: Մինչդեռ հիմնական որոշումներ կայացնողն, ըստ էության, պետք է լիներ ավագանին, որի վրա է դրված նաեւ համայնքի բյուջեի ընդունումը, փոփոխությունները եւ այլն:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Համայնքների ավագանիները զարգացման չափանիշ

Տեղական ինքնակառավարման նոր օրենք է մշակվում

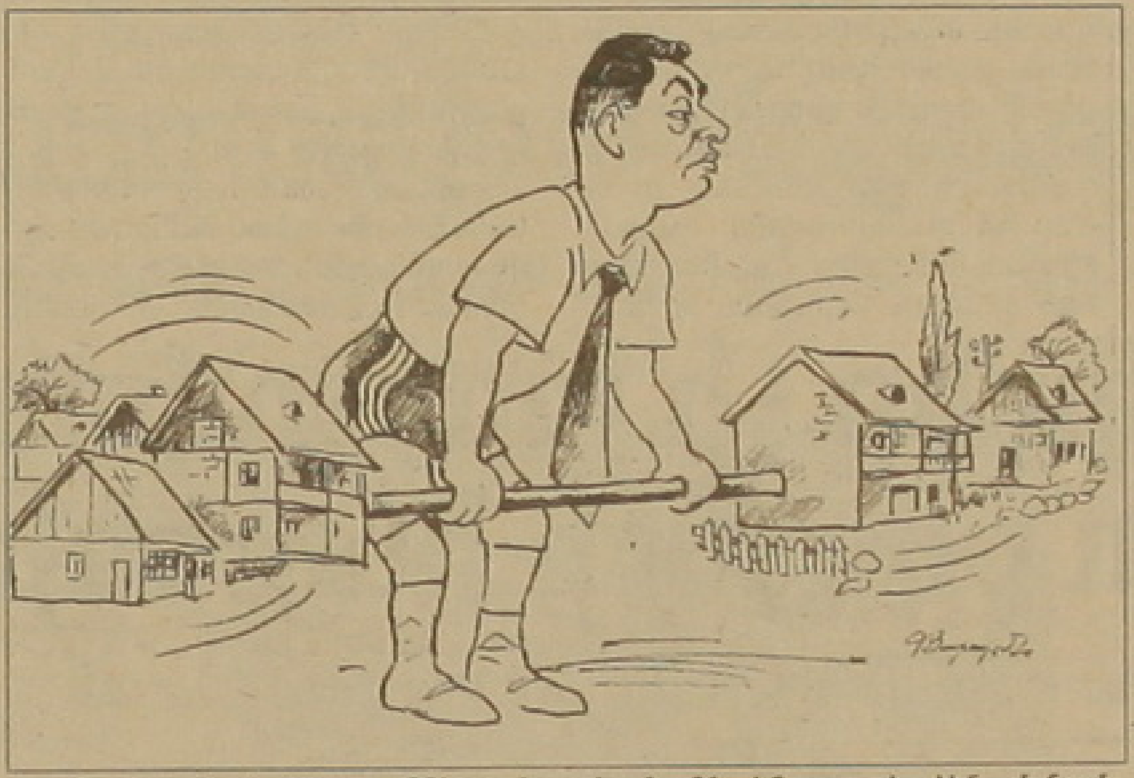

Տարածքային կառավարման նախարարն այդ բարդությունները բացատրեց միայն իրենց իրավունքներից ու պարտականություններից, ավագանու անդամների անտեղյակությամբ: Սակայն որքան էլ դա արդիական լինի, միայն դրանով չի կարող բացատրվել թեկուզ այն փաստը, որ միջին հաշվով Հայաստանում 931 համայնքները տեղական բյուջեները կատարում են 30-35 տոկոսով միայն: Ֆինանսական օժանդակությունն ավելացնելու հիմնական աղբյուրներն ըստ ներկայացված նախագծի, որոշ հարկատեսակներից են, որոնք մինչ այդ համայնքային բյուջե էին մտնում: Մասնավորապես նախատեսվում է գանձվող շահութահարկի 30 տոկոսը հատկացնել համայնքներին, 80 տոկոսը՝ թողնել պետբյուջեին: Նույն կարգով ավելացված արժեքի հարկի 2 տոկոսը, ըստ բնակչության թվաքանակի, եւս տրվելու է համայնքին՝ պարզեցված հարկի 12 տոկոսին զուգահեռ: Սակայն համայնքն իր բյուջեի 60 տոկոսը պարտավոր է տրամադրել ստեղծվող նոր միավորմանը, որն օրենքով ամրագրված է՝ ելնելով միայն համայնքների խոշորացման տրամաբանությունից:

Համայնքները կարող են միավորվել միայն համայնքների ավագանիների որոշմամբ, կառավարության նախաձեռնությամբ, ինչպես նաեւ, եթե ընտրությունների ժամանակ 2 անգամ անընդմեջ չի ընտրվում որեւէ համայնքի ղեկավար մարմիններից որեւէ մեկը:

Անհասկանալի է, սակայն, թե ինչպես է կառավարությունը պատկերացնում համայնքների խոշորացումը հատկապես վերջին երկու մեխանիզմներով, եթե, ասենք, այդ համայնքների բնակչությունը չի ուզում որեւէ ընդհանրություն ունենալ հարեւան բնակավայրի հետ: Նույնը կարելի է ասել նախատեսվող միջհամայնքային միավորումներ ստեղծելու մասին, որը ձեւավորվելու է կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությամբ: Մյուս պարագան, ըստ որի միջհամայնքային միավորումները կարող են ձեւավորվել նաեւ համայնքների՝ պետական լիազոր մարմնին դիմում ներկայացնելու հիման վրա, տվյալ բնակավայրի բնակիչների կամքի դրսեւորման տրամաբանությունն ունի, որին, անշուշտ, պետք է առաջնահերթություն տրվի: Նշենք միաժամանակ, որ նման միավորումներում չեն կարող ընդգրկվել 23 քաղաքային խոշոր համայնքներ, որոնք ունեն 15 հազարից ավելի բնակիչ: Այս միավորները, որոնք ընդհանուր առմամբ մոտ 70-ն են լինելու, իրենց մեջ են կենտրոնացնելու նոտարական գործունեության, զագսային, հարկային ծառայությունների եւ այլ գործառույթներ: Այս առումով անհասկանալի էր տարածքային կառավարման նախարար Հովիկ Աբրահամյանի այն տեսակետը, թե այսօրվա պայմաններում անհնար է այդ գործառույթները տրամադրել համայնքներին, երբ այդքան տեխնիկական եւ կադրային հնարավորություններ չկան: Ըստ նախարարի, այլ խնդիր է, երբ դրանք համայնքների լիազորությունների շրջանակներ մտցվեն ոչ թե 2002 թ. հունվարի 1-ից, ինչպես նախատեսված է, այլ, ասենք, 2004 թ.-ից: Եվ ընդհանրապես, ըստ նախարարի, թեեւ օրենքի նախագծով հստակ նշվում են լիազորությունների սահմանները, սակայն դրանք իրագործելու ռեալ մեխանիզմներ չեն նշում: Եվ որպեսզի դրանք կառավարությունը կարողանա մշակել, ժամանակ է պետք: ԱԺ-ն այս պայմանին թերեւս համաձայնի:

Մյուս կողմից՝ համայնքներին տրվող դոտացիաների չափերի մեծացման եւ տեղական բյուջեների հարկային մասնաբաժինների հատկացման հաշվին փաստորեն տուժում է պետական բյուջեն՝ մոտ 9 մլրդ դրամի չափով: Ինչպես հայտնի է, 2002 թ. բյուջեն այդ գումարը չի նախատեսել:

Ինչեւէ, օրենքի նախագծից հստակ կարելի է եզրակացնել, որ փորձ է արվում բարձրացնել հատկապես ավագանիների դերը, որոնց մի շարք հավելյալ գործառույթներ են տրամադրվում: Առանձնահատուկ ուշադրություն է հատկացվում նաեւ Երեւանին, որի թաղապետներից կազմված եւ քաղաքապետի գլխավորությամբ նախատեսվում է ստեղծել խորհուրդ, որը կփորձի մայրաքաղաքին տրամադրվող գումարները ծախսել որոշակի առաջնահերթություններով: Սակայն այս տեսակետից անլուծելի մեկ հարց, այնուամենայնիվ, մնում է: Դա Երեւանի կարգավիճակի փոփոխության խնդիրն է, թեեւ այդ առումով առաջին քայլը նոր օրենքի նախագծով արված է. առաջին անգամ այն սահմանում է Երեւանի պաշտոնական բյուջե հասկացությունը, որը նախկինում հասկացվում էր միայն առանձին թաղապետարանների բյուջեների ընդհանրությամբ:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«Զգուշացեք կեղծ մարգարեներից...»

Վերջերս հայկական հեռուստատեսությունը հերթական «հաճելի» անակնկալը մատուցեց հեռուստադիտողին. ամեն երեկո ունկնդրել ու տեսնել, թե ինչպես են, ասենք, ԱԺ պատգամավորները, տարբեր կարգի պաշտոնյաներն ու «հոգեւոր» բնույթ ունեցող այլ անձինք հատվածներ ընթերցում Աստվածաշնչից: Եվ այն էլ ի՜նչ հատվածներ. «... զգուշացեք կեղծ մարգարեներից...», «մի՛ սպանիր, մի՛ գողացիր, մի՛ շնացիր...» եւ այլն: Նման հաղորդաշար ստեղծելու գաղափարը, ինչպես նաեւ՝ այդ գաղափարի հեղինակներին, կարելի է որակել երկու կերպ՝ հնարամիտ կամ պարզամիտ:

Պարզաբանենք: Եթե հաղորդաշարի հեղինակների մտքով անցել է աստվածաշնչյան խոսքերը հնչեցնել իր ժողովրդի ձայնն հանդիսացող պատգամավորների շուրթերով՝ վերջիններիս վերագրելով այդպիսի արտոնություն, մազաչափ անգամ չվաստակած իրավունք Աստծո խոսքով դիմել ժողովրդին, պատգամել հայտնի պատվիրանները, ապա նրանք պարզունակ գաղափար են հղացել: Պատգամավորները չէ, որ պիտի հնչեցնեն այդ խոսքերը, ովքեր, բայց նրանք հաստատ բարոյական իրավունք չունեն կեղծ մարգարեների մասին թեկուզ կարդալու բարձրաձայն հեռուստալսարանին... Մի պարզ պատճառով գոնե, որովհետեւ մարդիկ նրանց չեն հավատում, որովհետեւ նրանք այդ պատվիրաններից եւ ոչ մեկի պահանջներին չեն համապատասխանում: Սակայն վերադառնանք մեր պարզաբանումներին՝ երկրորդ տեսանկյունից:

Հաղորդաշարի հեղինակներն առնվազն հնարամիտ են, եթե այս [illegible] նախաձեռնել են մեկ այլ նպատակով, որը բավականին հետաքրքիր ենթատեքստ է պարունակում: Չէ՞ որ մեր պատգամավորների ու պաշտոնյաների կողմից աստվածաշնչյան ճշմարտությունների արտաբերումն ինքնին որպես ծաղր է հնչում, ուրեմն ինչ-որ մեկը, գիտակցաբար կամ անգիտակցաբար, ցանկացել է ծաղրի առարկա՞ դարձնել նրանց... Ի վերջո, հասարակության մի ստվար հատվածը հենց այս կերպ էլ ընկալում է այդ ամենը: Ուրեմն, այս դեպքում, մեր հայերիս, փառավոր «սերուցքն» ինչ-որ մեկի հնարամիտ խաղի զոհն է դարձել, երեւի չհասկանալով ինչն-ինչոց է, եւ մեզ մնում է միայն ծափահարել արվեստագիտական առումով այդքան բարձրարժեք, խորիմաստ ու խորհրդանշական գաղափար հղացողին: Սակայն հազիվ թե այս՝ երկրորդ մեկնաբանությունը համապատասխանի իրականությանը: Ցավոք, հիմա հետաքրքրական գաղափարները հազվադեպ երեւույթ են...

Իսկ ինչ վերաբերում է բուն նյութին՝ աստվածաշնչյան ընթերցումներին, ապա, ի սեր Աստծո, ժողովրդին Բարձրյալի խոսքը հեռուստաէկրանից հնչեցնելու պատիվը վերապահեք միմիայն չվարկաբեկվածներին (կամ նվազագույնս վարկաբեկվածներին, քանի որ անբիծ հեղինակություններ այլեւս չեն մնացել): Պետք չէ դրսեւորել ո՛չ ծայրահեղ ցինիզմ, ո՛չ էլ ծայրահեղ երկյուղածություն, քանի որ այդօրինակ հաղորդաշարի ի հայտ գալը միայն այս կերպ կարող ենք մեկնաբանել: Պարզապես հարգեք Սուրբ գիրքը: Գոնե այդ գիրքը մի դարձրեք էժանագին մտահղացումների, քաղաքական գովազդների, ցածրակարգ նկատառումների առարկա...

Ա. Բ.

«Ինտերնյուս» հասարակական կազմակերպությունը հայտարարում է հեռուստաընկերություններին տեխնիկական աջակցության մրցույթ: Ծրագիրը ֆինանսավորվում է ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) կողմից: Մրցույթի նպատակն է՝ խրախուսել հեռուստաընկերությունների սեփական արտադրությունը՝ մասնավորապես, լրատվական ծրագրերի զարգացումը: Մրցույթում հաղթած հեռուստաընկերությունները կստանան հեռուստատեսային սարքավորումների հավաքածու՝ ըստ հետեւյալ խմբերի

- Երեւան, Գյումրի եւ Վանաձոր քաղաքներում հեռարձակող հեռուստաընկերությունների համար.

ա) Հեռուստահուշարար եւ համակարգիչների ցանց՝ նորությունների բաժնի աշխատանքների ավտոմատացման համար (1 հատ)
բ) Հեռուստահուշարար եւ ոչ գծային մոնտաժող համակարգ (1 հատ)
գ) Հեռուստահուշարար եւ թվային տեսախցիկ (1 հատ)

- Հայաստանի մարզերում գործող (բացի 1-ին խմբում նշված քաղաքներից) այն հեռուստաընկերությունների համար, որոնք 1996-2001 թթ. ընթացքում «Ինտերնյուսից» հեռուստատեսային սարքավորումներ չեն ստացել.

ա) Փոքր մոնտաժային համակարգ (թվային տեսախցիկ, հենակ, տեսագրիչ, ոչ գծային մոնտաժող համակարգ) (2 հատ)
բ) Լուսագրման համակարգ (լուսագրման սարք եւ հիմնական համակարգիչ)
(2 հատ)

Մրցույթին կարող են մասնակցել այն հեռուստաընկերությունները, որոնք
- ունեն համապատասխան գրանցում եւ հաճախության օգտագործման արտոնագիր կամ պայմանագիր
- եթեր են հեռարձակվում առնվազն երկու տարի
- ունեն գովազդային իրացման բաժին
- պետական աղբյուրներից դրամական օժանդակություն չեն ստանում
- կանոնավոր կերպով նորություններ են թողարկում:

Անհրաժեշտ փաստաթղթերը.

- լրացված դիմում (օրինակը կարելի է ստանալ «Ինտերնյուսի» գրասենյակից)
- հաճախականության օգտագործման արտոնագրի (կամ պայմանագրի) եւ գրանցման վկայականի պատճենները
- հավաստիական փաստաթղթեր պետության նկատմամբ պարտքի բացակայության մասին (հարկային տեսչությունից, կենսաթոշակային հիմնադրամից)
- նորությունների բաժնի զարգացման հայեցակարգի նախագիծ (3 էջ)
- կազմակերպության կառուցվածքը (սխեման)՝ մանրամասնելով նորությունների բաժնի կառուցվածքը
- հեռուստաընկերության կողմից օգտագործվող սարքավորումների ցուցակը
- 2001 թ. հոկտեմբերին եթեր հեռարձակված նորությունների մեկ թողարկման տեսագրությունը
- նորությունների բաժնի աշխատակիցների մասնագիտական դասընթացների ավարտական վկայականների պատճենները

Ընտրության չափանիշները.
- Ներկայացված նորությունների որակը եւ օբյեկտիվությունը (20 միավոր): Նորությունների որակը կգնահատի անկախ հանձնաժողովը՝ նորությունների գնահատման «Ինտերնյուսի» կողմից սահմանված սանդղակի համապատասխան:
- Հայեցակարգի նախագծի մասնագիտական որակը (25 միավոր): Սա նորությունների բաժնի զարգացման հայեցակարգի նախագիծն է, ուր պետք է շարադրվի, թե հեռուստաընկերությունն ինչ նպատակով է օգտագործելու նոր սարքավորումները:
- Հեռուստակայանի ֆինանսական ինքնուրույնության եւ անկախության գործոնը (25 միավոր): Ղեկավարը չպետք է լինի տեղական կամ պետական կառավարման աշխատակից: Պետք է ներկայացվեն հաշվապահական փաստաթղթերը եւ նշվեն եկամտի բոլոր աղբյուրները: Հաշվի է առնվելու նաեւ գովազդից գոյացած եկամտի տոկոսը:
- Կազմակերպության կառավարման մակարդակը (20 միավոր): Որոշվում է՝ ըստ ներկայացված փաստաթղթերի եւ տեղեկությունների:
- Հեռուստաընկերության աշխատակազմի մասնագիտական պատրաստվածությունը (10 միավոր): Որոշվում է՝ ըստ համապատասխան մասնագիտական կրթության եւ դասընթացների մասնակցության, ինչպես նաեւ ներկայացված նորությունների որակի:

** Առավելություն կտրվի Հայաստանի այլ հեռուստաընկերությունների հետ համագործակցող հեռուստաընկերություններին:*

Ընտրությունը կայացնելու է տեղացի եւ արտասահմանցի մասնագետներից ընտրված հատուկ հանձնաժողովը: Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ նոյեմբերի 30-ը: Մրցույթի արդյունքները կհրապարակվեն մինչեւ 2001 թ. դեկտեմբերի 31-ը:

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Արշակունյաց պող. 3, 3-րդ հարկ, «Ինտերնյուս»
հեռ. 583620; 525527
e-mail: office@internews.am

«Նոյյան տապան» գործակալությունը նոյեմբերի 16-ի թվագրությամբ տարածեց թուրք գիտնական Հալիլ Բերքթայի խոստովանության վերաբերյալ մի հաղորդագրություն: Հայաստանում դրան արձագանքեցին նախ հեռուստակայանները, ապա նաեւ մամուլը: Ըստ հաղորդագրության «Ստամբուլի Սաբանջը համալսարանի դասախոս Հալիլ Բերքթայը Չիկագոյում տեղի ունեցած մի գիտաժողովում հայտարարել է, թե Թուրքիան զավթել է հայ ժողովրդի պատմական հայրենիքը»: Հաղորդագրության մեջ միաժամանակ ընդգծվում է, որ այդ մասին հայտնել է թուրքական «Այդընլըք» հանդեսը:

սոսկ դասախոսությունը չէ, այլ ս.թ. մարտի 23-25-ին Գերմանիայի Մյունխայմ քաղաքում «Հայ-թուրքական երկխոսություն» թեմայով կազմակերպված միջոցառմանը Բերքթայի ելույթը, որտեղ նա «ոչ հերքելու, ոչ էլ ընդունելու» միջոցով ամեն կերպ փորձում էր վիճարկման ենթարկել Հայոց ցեղասպանության փաստը: Այլ կերպ՝ Բերքթայը դրանով հիմնավորում էր «պատմությունը պատմաբանների հայեցողությանը թողնելու» Թուրքիայի պաշտոնական թեզը: Ցավոք, իրենց առարկումներով Բերքթային կամա թե ակամա արձագանքում էին միջոցառման մասնակիցներ, ամերիկահպատակ մեր հայրենակիցնե-

վրա սեւով գրված է, Չիկագոյի գիտաժողովը, որտեղ, ըստ «Նոյյան տապանի», Բերքթայն իբր խոստովանել էր, թե Անատոլիան թուրքերի հայրենիքը չէ, տեղի է ունեցել 2000 թ. մարտի 17-19-ին: «Նոյյան տապանը» այս փաստը շրջանցում է եւ մեկ տարի ութ ամիս առաջ կազմակերպված գիտաժողովին հանկարծ անդրադառնում է 2001 թ. նոյեմբերի 16-ին: Սա չի կարող ինքնանպատակ լինել: Թեեւ գիտաժողովը նվիրված է եղել Հայոց ցեղասպանությանը, բայց անցկացվել է դռնփակ: Գիտաժողովի զեկուցումները ոչ մի տեղ չեն հրապարակվել: Ինքնանպատակ չեն նաեւ այս փաստերը: Եթե մի պահ ընդունենք, որ վերո-

գությունների բնույթ, իսկ գաղտնի բանակցություններում արված խոստովանությունները որեւէ արժեք չեն ներկայացնում: Բայց որ ավելի քան մեկ տարի ութ ամսվա (ըստ «Ակոսի») վաղեմությամբ Չիկագոյի գիտաժողովին հենց վերջերս անդրադառնալը, որպեսզի Բերքթային վերագրվող խոստովանությունն էլ ինքնըստինքյան թարմանա, չի կարող նպատակ չունենալ: Ինչ վերաբերում է գիտաժողովի դռնփակության հանգամանքին, ապա դրա շրջանցումն առավել եւս:

Հատկանշական է, որ «Հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնաժողովի» անդամներն իրենց գաղտնի հանդիպումներն սկսել էին դեռեւս

Իսկ Հալիլ Բերքթայի խոստովանությանը հավաստիություն հաղորդելն ու դա կամայականորեն թարմացնելն առավել եւս:

Ի գիտություն «Նոյյան տապանի», նշենք, որ ի տարբերություն Չիկագոյի գիտաժողովի, «Այդընլըք» հանդեսի հերթական համարը լույս է տեսել օրերս: Ավելին, հանդեսն իր հոկտեմբերի 28-ի համարում ոչ թե հայտնել է Բերքթայի խոստովանության մասին, այլ հրապարակել է Արդա Օդաբաշիի քննադատական հոդվածը: «Ակօսում» արտատպված այս հոդվածով հեղինակը ոչ մի տեղ չհրապարակված ելույթի համար կշտամբում է Բերքթային, թե «նա, մերժելով Անատոլիայի թուրքական պատկանելությունը, թուրքե-

Թուրք գիտնականը չի խոստովանում, որ «Անատոլիան թուրքերի հայրենիքը չէ»

Պարզապես այդ խոստովանությունը վերագրվում է նրան

«Ազգը» մշտապես ուշադրության կենտրոնում է պահել հայ-թուրքական հարաբերությունները: Բերքթային վերագրվող խոստովանությունն անմիջականորեն վերաբերում է ոչ թե այդ հարաբերություններին, այլ՝ հայ ժողովրդին թուրքերի հետ հաշտեցնելու ամերիկյան վերջին միտումներին, որոնք զարգանում են Հայաստանի նկատմամբ Թուրքիայի ակնհայտ թշնամական քաղաքականության ֆոնին: Ուրեմն Բերքթայի խոստովանությունն ամենեւին չէր կարող ուշադրությունից վրիպել: Հատկապես այն դեպքում, երբ նախկինում մարքսիստ լինելու հանգամանքը չի խանգարում նախկին քաղբանտարկյալ Հալիլ Բերքթային, որպեսզի նա դասավանդի Թուրքիայի ամենաէլիտար համալսարանում, ինչպիսին Սաբանջը համալսարանն է: Հարցը, սակայն,

րը, եւ նա հաջողությամբ կատարում էր իր առջեւ դրված քաղաքական առաջադրանքը:

Թուրքիայի պաշտոնական շրջանակների քաղաքական առաջադրանքով մի՞թե կարելի էր խոստովանել, որ թուրքերն Անատոլիան համարում են իրենց պատմական հայրենիքը, մինչդեռ մինչեւ 1915 թ. նրանք այդ հողերին գրեթե անծանոթ էին եւ դրանք հայերից վերջնականապես զավթեցին 1918 թ.-ից հետո: Առավել եւս հայտարարել. «Անատոլիան թուրքական տարածք չէ, այլ զավթվել է 1919-22 թթ. անկախության պատերազմում»:

Այս հարցին նոյեմբերի 9-ի համարում պատասխանում է «Ակոսը», արտատպելով «Այդընլըք» հանդեսի հոդվածը՝ «Ճեղքվածք պատի վրա» վերնագրով: Ինչպես արտատպության մեջ սպիտակի

հիշյալ խոստովանությունը պատկանում է Բերքթային, այլ ոչ թե դա նրան ԱՄՆ-ում գործող Կոմիտասի ինստիտուտի ինտերնետային «Հայկական ֆորում» էջի խմբագիր Վինսենթ Լիման է վերագրում, այնուամենայնիվ չի կարելի համակերպվել գիտաժողովը դռնփակ անցկացնելու փաստի հետ:

Դռնփակության պարագան անհարիր է այս կամ այն ժողովի գիտականության սկզբունքին: Ուրեմն, Չիկագոյում մի քանի թուրք եւ ամերիկացի «գիտնականներ», հանձինս Ռոնալդ Սյունիի եւ Գեւորգ Պարտագճեանի՝ ամերիկահայ գիտնականների հետ Հայոց ցեղասպանության հարցի շուրջ դռնփակ քննարկումներ են ծավալել: Ակնհայտ է, որ գաղտնիության պայմաններում քննարկումները, որքան էլ դրանց գիտնականները մասնակցեն, տանում են բանակ-

2000 թ. սեպտեմբերին: Իսկ նույն թվականի մարտին Չիկագոյում թուրք եւ ամերիկացի գիտնականներն ամերիկահայ գիտնականների հետ գաղտնի Հայոց ցեղասպանության հարցն էին քննարկում եւ գիտությանը միանգամայն անհարիր այդ քննարկումն իրենց քմահաճույքով հորջորջում գիտաժողով: Այսինքն՝ դռնփակ գիտաժողովը նախորդում էր հանձնաժողովի անդամների գաղտնի հանդիպումներին: Հարկ է նշել, որ «Նոյյան տապանի» նոյեմբերի 16-ի հաղորդագրությունն էլ նախորդում է «Հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնաժողովի» նյույորքյան երրորդ հանդիպմանը: Ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ սփյուռքում, հանձնաժողովին ցուցաբերվող բուռն հակազդեցության ֆոնին «Նոյյան տապանի» հաղորդագրությունը չափազանց ուշագրավ է դառնում:

րի ազգային ազատագրական պայքարը նվաճողական պատերազմի է վերածում»: Օդաբաշիի կշտամբանքները նույնպես նպատակ ունեն: Ակամա հարց է ծագում՝ ի՞նչ նպատակ: Ըստ երեւույթին դա Հալիլ Բերքթայի «հակաթուրքական ելույթները» ընդգծելու միջոցով նրան որպես օբյեկտիվ պատմաբանի ներկայացնելն է: Ակնհայտ է, որ հակաթուրքական ելույթներով ընդգծվում է նաեւ թուրքերի ազգային շահերի անտեսումը: Այս պայմաններում Բերքթայն արդեն այդ շահերն անտեսողի դիրքերից թե Հայոց ցեղասպանության հարցում «պատմությունը պատմաբաններին թողնելու» Թուրքիայի պաշտոնական թեզն է հիմնավորում եւ թե ապահովում է հիմնավորման արդյունավետությունը:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Ադրբեջանի խորհրդարանը ընդվզում է ռուսաստանյան լրատվական գործակալության դեմ

Ռուսաստանի ու հատկապես նրա մայրաքաղաք Մոսկվայի լրատվական տարածքն այնքան հագեցած է ու բազմաբնույթ, որ այդ բնագավառում ամեն մի նոր հրատարակության թե գործակալության լույս աշխարհ գալը տարակուսանք է առաջացնում՝ կդիմանա՞ նա դաժան, հաճախ պարզապես անօրեն մրցակցությանը: Բնականաբար, այս հարցականին արժանացավ նաեւ մեկ տարի առաջ հիմնադրված «Եվրասիական լրատվական խումբ» ընկերությունը: Բայց հենց ուղիղ մեկ տարի հետո նրա, իսկ ավելի կոնկրետ՝ ընկերության կազմի մեջ մտնող CNA կասպիական լրատվական գործակալության գործունեության առթիվ հատուկ հայտարարություն արեց... Ադրբեջանի խորհրդարանը: Իբր, ընդգծված հայամետ է եւ իր լոբբիստական նպատակաուղղվածությամբ աներկիմաստ պաշտպանում է Հայաստանի շահերը: Նման մերժողական վերաբերմունքը թերեւս պայմանավորված էր նաեւ այն հանգամանքով, որ ընկերության հիմնադիրն ու նախագահը հայ է:

Վարդան Տողանյան: 34 տարեկան է, ավարտել է Երեւանի պետհամալսարանի պատմության ֆակուլտետը: Աշխատել է ՀՀ արտգործնախարարության համակարգում: Անցյալ տարի Մոսկվայում պաշտպանել է դիսերտացիա եւ ստացել քաղաքականագիտության դոկտորի կոչում:

– Պրն Տողանյան, կուզենայի մեր զրույցը սկսել ձեր կազմակերպության գործունեությանն ադրբեջանցիների տված «կործանիչ» գնահատականից: Սկզբունքորեն նրանք միշտ էլ դժգոհ են եղել Ռուսաստանի մամուլի «հայամետ» դիրքորոշումներից, բայց որ այդ հարցը քննարկեն խորհրդարանի մակարդակով, աննախադեպ երեւույթ է: Ինչքանո՞վ են նրանք իրավացի:

– Գուցե քանակական առումով մենք ավելի շատ լրատվություն ստանում ենք Հայաստանից, որ ըստ էության բնական է. ես, մեր որոշ աշխատակիցներ հայաստանցիներ ենք, եւ մեզ համար դժվար չէ լուրեր ստանալ բազմաթիվ ծանոթ գործընկերներից: Բայց, մյուս կողմից, մենք Բաքվում էլ թղթակից ունենք, ավելի ճիշտ՝ ունեինք, քանի որ խորհրդարանի որոշմամբ թղթակցական կետը վերացվեց (փորձում ենք վերականգնել): Ընդհանուր առմամբ երկու կողմի կարծիքներն էլ տեղ են գտնում մեր ամենատարբեր թողարկումներում: Եթե ուզում եք իմանալ, մենք Երեւանից էլ ենք դժգոհություններ ստանում, իբր բավարար չափով չենք լուսաբանում տեղի իրադարձությունները: Մի խոսքով, եթե իմ ազգային պատկանելությունը ավելորդ զեղումներ է առաջացնում ու առաջին հերթին՝ քաղաքական, դա իմ խնդիրը չէ: Գուցե ոմանց դուր էլ չգա, որ մեր ընկերությունը Մոսկվայում բոլորովին պատահականորեն գտնվում է... Հայկական նրբանցքում:

– Մեր օրերում, հայտնի բան է, զանգվածային լրատվության որեւէ նոր հաստատության ստեղծումն առավել քան «քաջարի» գործ է: Ովքե՞ր են հիմնադիրները եւ որո՞նք են գործունեության հիմնական ուղղությունները:

– Հիմնադրված է մասնավոր անձանց կողմից՝ որոշ մասնավոր ու հասարակական կազմակերպությունների աջակցությամբ: Ընդսմին ղեկավարության մեջ հայերս, այսպես ասած, բացարձակ փոքրամասնություն ենք կազմում (ի գիտություն որոշ չարակամների): Հայաստանի հետ առնչությունները շրջանակված են այն չափով, ինչ չափով նա ԱՊՀ անդամ է: Գործունեության հիմնական ուղղությունը լրատվական-տեղեկատվական-խորհրդատվական-գովազդային ծառայությունն է՝ նախատեսված եվրասիական աշխարհաշրջանի համար: Լուսաբանում, մեկնաբանում ենք ԱՊՀ-ի եւ հարակից տարածաշրջանների երկրներում տեղի ունեցող քաղաքական, սոցիալ-տնտեսական եւ մյուս գործընթացները: Բացի այդ, ունենք բարձր տեխնոլոգիական լրատվական համակարգ, որը նյութեր է մատակարարում նավթի, էներգետիկ կոմունիկացիաների (թանկարժեք քարերի), արտաքին տնտեսական հարաբերությունների վերաբերյալ եւ այլն: Տալիս ենք օպերատիվ, ընթացիկ ու կանխատեսող տնտեսական-վերլուծական նյութեր:

– Իսկ ինչպե՞ս եք հայթայթում ու իրացնում լրատվությունը:

– Անմիջական կապեր ունենք ինչպես Ռուսաստանի, այնպես էլ արտասահմանյան շատ թերթերի, գործակալությունների, մամուլի կենտրոնների հետ: ԱՊՀ երկրների մայրաքաղաքներում ու խոշոր քաղաքներում ունենք ներկայացուցչություններ կամ թղթակցական կետեր: Օգտագործում ենք ինտերնետ համակարգը եւ այլն:

– Մոսկովյան մամուլը հաճախ է վկայակոչում ձեր CNA կասպիական լրատվական գործակալությունը, ինչո՞ւ կասպիական:

– Դա անկախ անդրտարածաշրջանային կառուցվածք է մեր համակարգում, որը բաժանորդներին օպերատիվ լրատվություն է մատուցում կասպյան ավազանի քաղաքական ու տնտեսական իրադրության, նավթագազային ճյուղի զարգացման վերաբերյալ: Կարող եմ ասել, որ Ռուսաստանի նավթագազային կոնցեռներն արդեն անտարբեր չեն գործակալության նյութերի նկատմամբ:

– «Եվրասիան այսօր» ամսագիրը, որ դուք թողարկում եք, ձեր առաջի՞ն տպագիր հրատարակությունն է:

– Այո, ծրագրել ենք ձեռք բերել, եթե հիշում եք, խորհրդային տարիների հանրաճանաչ «За рубежом» թերթը:

– Նույն դայջեստի տեսքո՞վ:

– Ոչ, թեեւ դա էլ տեղ կունենա: Ընթերցողին կներկայացվի օրաթերթ մեր նյութերով՝ եվրասիական «թեքումով»:

– Պրն Տողանյան, քանի որ ձեր աշխատանքն էապես կապված է ԱՊՀ երկրների հետ, կուզենայի հարցնել՝ այդ միավորումը հեռանկար ունի՞:

– Համագործակցությունը եվրոպական հանրակցություն չի դառնա. խիստ տարբեր են տնտեսական ու հատկապես կուլտուրական մակարդակները: Բայց ԱՊՀ երկրներն ունեն ոչ քիչ թվով ընդհանուր խնդիրներ ու շահեր, որոնք որոշակի չափով կմերձեցնեն նրանց: Ապագան երկկողմ հարաբերություններինն է: Ի դեպ, մեր գործունեությունը կապ չունի ԱՊՀ-ի լինել-չլինելու համլետյան հարցի հետ: Եվրասիական աշխարհաշրջանը գոյություն ունի նրա միջպետական հարաբերությունների բնույթից ու կառուցվածքից անկախ:

– Կարծում եմ, մեզ ոչ ոք չի մեղադրի, եթե զրույցի վերջում շեղվենք հիմնական թեմայից եւ արծարծենք այսպիսի հարց. Մոսկվայում թե Ռուսաստանում այսօր բնակություն են հաստատել տասնյակ հազարավոր հայաստանցիներ: «Սփյուռք» հասկացությունը խիստ խորթ է հնչում ընդհանրապես ռուսահայության եւ այդ մարդկանց հանդեպ մասնավորապես: Ի՞նչ եք կարծում, ի՞նչ փոփոխությունների պիտի ենթարկվի Հայաստան-սփյուռք հարաբերությունը:

– Սփյուռքը մեծ ուժ է, ես դրանում վերջերս նորեն համոզվեցի, երբ աշխատանքի բերումով ԱՄՆ-ում էի եւ մի շարք հանդիպումներ ունեցա ամերիկահայության հետ: Հենց միայն Ռուսաստանում եւ Ամերիկայում նոր հայություն է հավաքվել հայաստանցիներ: Սա երեւելի փաստ չէ, բայց իրողություն է: Ժամանակն է, որ մենք այդ փաստի մեջ ողբերգություն չփնտրենք ու հայրենիք-սփյուռք հարաբերությունները կառուցենք օբյեկտիվ հիմքի վրա: Արտերկրի այս նոր շերտը նոր եռանդ ու երանգ է հաղորդում Հայաստանի ու սփյուռքի հարաբերություններին, նա դեռեւս լիիրավ ու լիարյուն հայ է՝ առայժմ զերծ այլ աշխարհների անմիջական ներգործություններից: Եվ նա պատրաստ է առավելագույնս նպաստելու իր Նաիրի երկրի բարգավաճմանը: Այդ հայերին միայն մի պարագա է անհրաժեշտ՝ հայրենիքի բարեհաճությունը, ընդառաջելու պատրաստակամությունը, բարոյական աջակցությունը: Եվ եթե մենք կարողանանք Հայաստան-սփյուռք հարաբերությունը նորացնել ու կառուցել՝ ելնելով արդեն կայացած իրողություններից (կրկնում եմ՝ առանց ողբասացությունների), ապա արդյունքը միայն դրական կլինի: Եկեք դաս առնենք հրեաներից եւ ոչ թե վերացականորեն հմայվենք նրանց «հանճարեղությամբ»:

ՌՈՒԲԵՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Օկուպացված Գոլանը

«Քանի դեռ արեւն արթնանում է արեւելքում, մայր մտնում արեւմուտքում, Գոլանի բարձունքները մերն են», ասում են արաբները

– Բաշա՛ր, աշա՛ր, շա՛ր,- հառաչում է Հերմոն լեռը...

Երեքամյա Բաշարն ու Հերմոն լեռը ծանոթացել են նախանցյալ գարնան սկզբներին:

– Բաշա՛ր, աշա՛ր, շա՛ր,- լացակումած հեկեկոցին արձագանքում է Հերմոնը, ապա հեկեկոցը հերթով անցնում է մյուս երեք լեռներին:

Յուրաքանչյուր ուրբաթ Բասամը Դամասկոսից հասնում է Ալ Կունեյտրա, Գոլան, բարձրախոսով փշալարերի այս կողմից ծերունի ծնողներին պատմում Բաշարի մասին, որն արդեն սկսել է վարժ խոսել:

Երեսունչորս տարի առաջ, երբ իսրայելական բանակը մի քանի ժամվա ընթացքում օկուպացրեց Գոլանը, Բասամը հորեղբոր հետ Դամասկոսում էր: Այդ օրվանից Բասամը, հորեղբայրը, մի քանի հազար արաբներ հարազատներին տեսնում են փշալարերի այս կողմից, նրանց հետ խոսում բարձրախոսներով... եւ սկսվում է Հերմոն լեռան հառաչանքը:

Ինձ համար արաբերենը չափազանց օտար է, այն, ինչ փորձում էի հասկանալ, մեկ նախադասություն էր՝ իսրայելցիները զավթել են սիրիական հողերը:

– Մի քանի հազար արաբներ հինգ գյուղերում շարունակում են կրել հրեական լուծը: Նրանք արհամարհված են, նրանց ճնշում են, 34 տարի օկուպացիայի մեջ գտնվող մեր հայրենակիցները զրկված են մարդկային տարրական իրավունքներից: Նրանք ժամ առ ժամ սպասում են ազատագրմանը, – ասում է Ալ Կունեյտրա քաղաքի հասարակայնության հետ կապերի պատասխանատու Սամիր Ղաթը, – ՄԱԿ-ի զորքերը չլինեին, նրանք եւս կքշվեին իրենց տներից, նրանց տներն ավերակներ կդառնային: Երեսունչորս տարի մարդիկ հարազատներին տեսնում են փշալարերի մյուս կողմից:

Սամիրը Ալ Կունեյտրա եկած հազարավոր լրագրողների պատմել է օկուպացված Գոլանի մասին:

– 1967 թ. ամերիկյան զենքերով, կործանիչներով հրեաները ներխուժեցին այս տարածքներ, դուրս քշեցին 153 հազար սիրիացիների, նրանց մի մասը սպանվեց: Ավերվեցին 244 քաղաքներ, գյուղեր, ագարակներ: Գոլանը Սիրիայի անբաժանելի մասն է, երկրի 14-րդ նահանգը: Ընդհանուր տարածքը 1860 քառ. կմ է, որից 1260-ը շարունակում է մնալ թշնամու վերահսկողության տակ: Զավթած հողերում Իսրայելը կառուցել է 42 բնակավայրեր, որտեղ ապրում են 17-20 հազար հրեաներ աշխարհի տարբեր կողմերից: 1973 թ. հոկտեմբերի 6-ին սիրիական զինված ուժերը հարված հասցրին իսրայելցի զավթիչներին: Չլիներ ամերիկյան օգնությունը, մեր զորքերը կազատագրեին ամբողջ Գոլանը: 1974 թ. հունիսի 26-ին ազատագրվեց Ալ Կունեյտրան՝ նահանգի վարչական կենտրոնը, սակայն 20 տոկոսը շարունակում է մնալ Իսրայելի վերահսկողության տակ: Քաղաքից հեռանալուց առաջ ահա այսպես ավերեցին տները, եկեղեցիները, մզկիթները, հիվանդանոցը, պղծեցին գերեզմանները:

Սամիրի հետ քայլում ենք Ալ Կունեյտրայի ավերակներում: Հարցրեցի՝ ինչո՞ւ չեք վերականգնում քաղաքը:

– Երեք պատճառներով, – ասաց նա, – առաջինը՝ այս ավերակները Իսրայելի բարբարոսության խոսուն վկաներն են, երկրորդ՝ դիմացի երեք լեռները նրանց վերահսկողության տակ են, շատ վտանգավոր է մարդկանց համար բնակվել լեռների ստորոտում՝ ուղիղ իսրայելցի նշանառուի աչքի առաջ, երրորդ՝ ինչո՞վ զբաղվեն ենթադրյալ բնակիչները, երբ նրանց հողերը զավթված են:

1967 թ. հունիսին սկսվեց արաբա-իսրայելյան երրորդ պատերազմը մի կողմից Իսրայելի, մյուս կողմից՝ Եգիպտոսի, Հորդանանի եւ Սիրիայի միջեւ: Այս պատերազմը տեւեց ընդամենը վեց օր, Իսրայելը զավթեց Եգիպտոսի Սինայի թերակղզին, Եգիպտոսի վերահսկողության տակ գտնվող Գազայի հատվածը, Հորդանանի վերահսկողության տակ գտնվող Արեւմտյան ափը, Սիրիայի Գոլանի բարձունքները:

Գոլանի (արաբները «Ջոլան» են ասում) ռազմավարական նշանակությունն անգնահատելի է: Ով վերահսկում է Գոլանը, նա վերահսկում է Հորդանան եւ Յարմուկ գետերը, Թաբարիաի լիճը՝ Իսրայելի քաղցրահամ ջրերի հիմնական ամբարը: Զավթելով բարձունքները, Իսրայելը սեպ խրեց արաբական միասնականության սրտում: Ալ Կունեյտրայից, որ արաբերեն նշանակում է կամուրջ, մինչեւ Պաղեստինի սահման 25 կմ է, Լիբանանի՝ 30, Հորդանանի՝ 70:

Սիրիա-իսրայելական բանակցություններում Դամասկոսը Թել Ավիվից պահանջում է վերադարձնել վեցօրյա պատերազմի ընթացքում գրավված Գոլանն ամբողջությամբ, Իսրայելը հրաժարվում է վերադառնալ 1967 թ. նախապատերազմյան սահմաններին, գտնելով, որ սիրիացիները բարձունքների մի մասը գրավել են 1948 թ.՝ արաբա-իսրայելյան առաջին պատերազմում: Ըստ որում, Սիրիան Իսրայելից պահանջում է զորքերը դուրս բերել մինչեւ 1967 թ. հունիսի 4-ի սահմանները՝ ստորագրման պահից վեց ամսվա ընթացքում: Ռաբինը կողմ է եղել Գոլանի վերադարձին, սակայն՝ ստորագրման պահից հինգ տարվա ընթացքում: Թե որքանով է ճիշտ, որ Ռաբինը համաձայն է եղել զորքերը դուրս բերել Գոլանից, դժվար է ասել: Իսրայելցի ահաբեկչի գնդակից սպանված Ռաբինին փոխարինած Բենիամին Նաթանյահուն հրաժարվեց այն համաձայնություններից, որոնք բանակցությունների ընթացքում քննարկել է Ռաբինը:

Ալ Կունեյտրայում տեղացիները պատմեցին, որ մինչեւ իսրայելցիների օկուպացիան քաղաքում ապրել են մի քանի հարյուր հայեր, եղել է հայկական թաղամաս: Երբ հրեաները ներխուժեցին, առաջինը մտան հայկական թաղամաս, ավերեցին տները: Թե ինչու հենց հայկական թաղամաս, նրանք ինձ լավ չբացատրեցին կամ լավ չհասկացա, միայն ավելացրին, որ նրանք օսմանյան ջարդերից փրկված հայերն էին, ովքեր ցանկացել էին, որ նոր բնակության վայրը լինի լեռնային, ինչպես իրենց հայրենիքում էր:

Սամիրին հարցրեցի՝ ե՞րբ են փախստականները վերադառնալու հայրենի տները: Ապա ձեւափոխեցի՝ փախստականները վերադառնալու հույս ունե՞ն:

– Ինչու ոչ: Սա սիրիական հող է: Սա զավթված սիրիական հող է: Օսմանյան կայսրության լուծը մեր ժողովուրդը կրել է մի քանի հարյուր տարի: Վաղ թե ուշ օկուպացված Գոլանն ազատագրվելու է, – ասաց Սամիրը:

Քանի դեռ արեւն արթնանում է արեւելքում, մայր մտնում՝ արեւմուտքում, Գոլանը մերն է, ասում են արաբները:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Գոլանի բարձունքներ, Սիրիա

ԹՈՒՐՔԻԱ

Գողություն Ազգային մեծ ժողովի շենքում

Գողացել են պատգամավորների վարկային քարտերը

Գողությունը սոցիալական արատավոր երեւույթ է: Սակայն երբ դա կատարվում է որեւէ երկրի խորհրդարանում, ապա այդ երեւույթն ակամա քաղաքական երանգ է ստանում: Հատկապես այն դեպքում, երբ հանցագործները, կանխիկ գումարը թողած, գողանում են այն վարկային քարտերը, որոնք պատկանում են խորհրդարանի պատգամավորներին:

Խոսքը վերաբերում է «Վաքըֆ բանկի» Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի՝ Մեջլիսի տարածքում տեղակայված մասնաճյուղի կողոպուտին: Այդ մասին հայտնի է դարձել նոյեմբերի 19-ին երկուշաբթի օրը: Ենթադրվում է, որ գողությունը կատարվել է շաբաթ կամ կիրակի օրը: Ըստ կանխավարկածի, հանցագործներին հաջողվել է կիսաբաց անել նշված բանկի մասնաճյուղի դուռը՝ առանց դրամարկղը բացելու փորձերի, որի մեջ կանխիկ գումարներն էին, վերցրել են սեղանին շարված վարկային քարտերը եւ աննկատ հեռացել:

Ակամա հարց է ծագում, ո՞ւր էին Մեջլիսի անվտանգության ծառայությունները, եւ ինչո՞վ էին զբաղված գողության պահին, իսկ պահակազո՞րը: Այս հարցերն, ըստ երեւույթին, պատասխան չունեն: Թերեւս դա է պատճառը, որ սովորական գողությունը քաղաքական սկանդալի է վերածվել: Հանցագործներին հայտնաբերելու թուրքական ոստիկանության ջանքերն ապարդյուն են անցնում: Այդ ընթացքում հանցագործները շարունակում են օգտվել պատգամավորների վարկային քարտերից: Նոյեմբերի 20-ի տվյալներով, նրանք 15 մլրդ լիրա են իրացրել, ինչի մասին թուրք լրագրողներին հայտնեց Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի նախագահ Օմեր Իզգին:

Կատարված գողությունն, առավել եւս՝ անվտանգության ծառայությունների անգործությունը տարակուսանք են առաջ բերել Մեջլիսի պատգամավորների շրջանում: Օմեր Իզգին անգործության առնչությամբ դատապարտելով այդ ծառայություններին, հայտարարեց, որ շուտով պատրաստվում է խորհրդակցություն հրավիրել Մեջլիսում եւ մանրազնին քննարկել փաստը: Նրան հետեւեց Մեջլիսի փոխնախագահ Մուրադ Սոքմենօղլուն եւ ասաց. «Սա սովորական գողություն չէ, այլ կատարյալ խայտառակություն: Այս ամենի առումով չափազանց մտահոգիչ է ապահովության բացակայությունը Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովում»:

Հ. Չ.

ՄԱԿ-ը մեծ ակնկալիքներ չունի Բեռլինի համաժողովից

Աֆղանստանում ՄԱԿ-ի հատուկ ներկայացուցիչ Ֆրանցեսկ Վեդրելը երեքշաբթի օրը լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ չափավոր լավատեսություն դրսեւորեց այդ երկրի տարբեր ուժերի եւ էթնիկական խմբերի ներկայացուցիչների առաջիկա համաժողովի առնչությամբ, որը կոչված է վերջ դնելու Աֆղանստանի վերջին 28 տարիների խառնակ վիճակին եւ ներքին հակամարտություններին: Վեդրելը հայտարարեց, որ համաժողովը տեղի կունենա Գերմանիայի մայրաքաղաքում, կբացվի հավանաբար առաջիկա երկուշաբթի եւ կարող է շարունակվել մինչեւ դեկտեմբերի 7-ը: Գերմանիայի արտգործնախարար Յոշկա Ֆիշերը իր ելույթում հաստատեց Վեդրելի հայտարարությունը, նշելով, որ Բեռլինում անցկացվելիք հանդիպմանը մասնակցելու են աֆղանական բոլոր ուժերը, բացի թալիբներից:

Ամեն ինչից երեւում է, որ սպասվում են դժվարին բանակցություններ: Աֆղանստանի տարածքի երկու երրորդը գրաված Հյուսիսային դաշինքի ներկայացուցիչներն արդեն համաձայնել են մասնակցել Բեռլինի հանդիպմանը: «Լիբերասիոն» թերթը տեղեկացնում է, որ հյուսիսցիների համաձայնությունն ստանալու համար Վեդրելը բավական ջանքեր է գործադրել, քանի որ հարկավոր էր մեկ առ մեկ հանդիպել բազմազգ Հյուսիսային դաշինքի բոլոր խմբավորումների առաջնորդների հետ: Հյուսիսային դաշինքը, որը ներկայումս հանդես է գալիս նաեւ Միացյալ ճակատ անունով, իրականում այնքան էլ միատարր եւ միակարծիք չէ, քանի որ կազմված է սուննի իսլամ դավանող տաջիկներից, ուզբեկներից, թուրքմեններից, շիա մահմեդական հազարներից եւ այլն:

Ներկայումս Աֆղանստանի մեծ մասին տիրող հյուսիսցիները հավակնում են իրենց իշխանությունը տարածել ամբողջ երկրում՝ ի հաշիվ մյուս ժողովուրդների, մասնավորապես բնակչության 38 տոկոսը կազմող փուշտունների: Ինչպես հայտարարեց ՄԱԿ-ի բարձրաստիճան պաշտոնյաներից մեկը, Բեռլինի հանդիպումը կլինի «այնքան ներկայացուցչական, որքան հնարավոր է», նկատի ունենալով համաժողովի կազմակերպման հետ կապված ներկա դժվարությունները: Նրա խոսքերով, «դա լոկ առաջին փուլն է բոլոր աֆղանների երազանքների եւ իղձերի իրականացման ուղղությամբ, որոնք ձգտում են ունենալ միացյալ, խաղաղ եւ ինքնուրույն երկիր»:

Վեդրելը հավաստեց, որ չնայած թալիբների բացակայությանը, Բեռլինի հանդիպմանը կմասնակցեն մի խումբ փուշտուններ՝ Պակիստանում բնակվող նախկին նախարար Փիր Սայեդ Գայլանիի գլխավորությամբ: Ներկա կլինեն նաեւ նախկին թագավոր Զահիր Շահի փուշտուն պատվիրակները, Հյուսիսային դաշինքի մեջ մտած սակավաթիվ փուշտունները: Սպասվում է անձամբ Զահիր Շահի ներկայությունը: Այսպես կոչված «չափավորական» թալիբները տեղ չեն գտել ՄԱԿ-ի աֆղանական ծրագրում, քանի որ, ըստ Վեդրելի, «նրանց շարժումը լիակատար քայքայման եզրին է»:

Պ. Ք.

Սեպտեմբերի 11-ից հետո 2 ռուսներ 108 մլն դոլար են յուրացրել

Նյու Յորքի դատարանն ամերիկյան բրոքերային ֆիրմաներից մեկի ղեկավարներ Անդրեյ Կուդաշովին եւ Գարի Ֆարբերովին մեղադրում է սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններից հետո ներդնողների խոշոր գումարների յուրացման մեջ: «Ուոլ սթրիթ ջոռնել» թերթը երեքշաբթի օրը տեղեկացրեց դատավարության մանրամասնությունները, ընդգծելով, որ Կուդաշովը Ռուսաստանի քաղաքացի է, իսկ Ֆարբերովը՝ ԱՄՆ-ի: Երկուսն էլ կարող են դատապարտվել մինչեւ 20 տարվա բանտարկության, ապօրինաբար յուրացված միջոցների բռնագրավման եւ 500 հազար դոլար տուգանքի:

Դատական հայցում նշվում է, որ «էվերգրին ինտերնեշնլ սփոթ թրեյդինգ» ընկերության հիմնադիր Կուդաշովը եւ դրա բաժանմունքի նախագահ Ֆարբերովը, որոնց գրասենյակը սեպտեմբերի 11-ին ավերված Համաշխարհային առեւտրի կենտրոնի շենքում էր, մեղադրվում են ներդնողներին պատկանող 108 մլն դոլար գումարի յուրացման եւ լվացման մեջ: «Երբ ահաբեկչություններից հետո ներդնողներն սկսեցին հետաքրքրվել իրենց գումարներով, Կուդաշովն ու Ֆարբերովը նրանց հավաստիացրին, թե փողերը չեն կորել, մինչդեռ իրենք փորձեցին թաքցնել դրանք», նշվում է դատական հայցում: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման համաձայն, Կուդաշովի տեղն անհայտ է: Դատական առաջին նիստում նրա փաստաբանը հայտարարել է, թե իր պաշտպանյալն իրեն մեղավոր չի համարում:

Ինչ վերաբերում է Ֆարբերովին, դատարանը նրան ժամանակավորապես ազատ արձակեց 500 հազար դոլար գրավի դիմաց: Հաջորդ դատական նիստը տեղի կունենա դեկտեմբերի 17-ին:

Պ. Ք.

Ներկայացված է ՀՀ պետական մրցանակի

Մասնահետքերի դրոշմը

Էդուարդ Միլիտոնյանի պոեզիան

Պոեզիայի բնագավառում այսօր եղանակ են ստեղծում 1960-70-ականներին գրականություն եկած բանաստեղծները, որոնց ստեղծագործությունները վերջին տասնամյակի հոգեւոր արթնացման ու աշխարհաքաղաքական մթնոլորտի աննախադեպ փոփոխությունների հետեւանքով հասարակական գիտակցության մեջ տեղի ունեցող բարդ խմորումների համատեքստում արժեւորելու դեպքում կարելի է ուրվագծել մեր բանաստեղծության զարգացման հեռագա ուղիները:

1970-ականների հետաքրքիր բանաստեղծներից է Էդվարդ Միլիտոնյանը, որը գրականություն եկավ այն ժամանակ, երբ ընթերցողը Հ. Շիրազի, Պ. Սեւակի, Հ. Սահյանի մոգական ազդեցության տակ էր ու դժվարությամբ էր ընդունում յուրաքանչյուր նոր մուտք:

Է. Միլիտոնյանի սերունդը (Հր. Սարուխան, Հր. Թամրազյան, Ա. Շեկոյան եւ ուրիշներ) կամ պետք է մնար այդ ազդեցության ոլորտներում ու լիովին տրվեր իրեն, կամ գնար արժեքների վերագնահատման դժվարին ճանապարհով ու վերանայեր բանաստեղծության վերաբերյալ արմատավորված պատկերացումները, մի կողմից չկտրվելով ազգային հողից, մյուս կողմից՝ հետ չմնալով զարգացման ընդհանուր առաջընթացից: Եվ եթե ուշադիր հետեւենք Էդ. Միլիտոնյանի բանաստեղծական հասունացմանը, կնկատենք, որ տարեցտարի, ժողովածուից ժողովածու նրա ասելիքը հստակվում, դառնում է որոշակի ու նպատակաուղղված, բանաստեղծելու կուլտուրան՝ պայմանավորված բառի, տողի, պատկերի ու հնչերանգի առավելագույնս արժեւորմամբ, անպաճույճ է ու զուտ, երբեմն՝ խիստ, հնարավորինս բեռնաթափված անհարկի զարդարանքներից:

Գրականության մեջ «նոր թվարկություն» է սկսվում, եւ պոեզիան փորձում է ճշգրտել իր տեղը: Եվ երբ՝

Առաջ տրվում էր, /Եվ ժողովուրդն ափ ի բերան ախ ու վախ էր անում, /Նարեկացի ասում, թալկանում էր, /Եվ Շիրազից պահանջում էր Մասիսը ետ բերել, /Նույնիսկ իրեն պես հորջորջած մեկի առջեւ /Բացում էր բազմադարյան հայ գրականության ոսկե ֆոնդը /Եվ քաղաքային պանթեոնի գերեզմանափոսը,

Ապա այժմ՝

Նա, պաթետիկ ասած, կռվում-զոհվում-հառնում-ապրում է /Մեր բոլոր խրամատներում, /Նա իր թվացյալ բացակայությամբ լցնում է /գրավված տարածքները /Անհիշելի սերմերով: /Նա թշնամու հետ քնում է՝ մի քիչ մեզ նման /Նրան դարձնելու, /Նա մեզ հետ քնում է՝ մի քիչ թշնամու նման դարձնելու...

Պոեզիան հիմա ծնվում է այն ժամանակ, երբ՝

Գիշերով գալիս են եռաայր մարշիկներ՝ /Տապանաքարերը կենդանացնելու: /Նրանք արալեզներ են մեսենջենական, /Նրանց աչքերից արցունքները թռչում են /փամփուշտի փայլով...

Իրոք, ընթերցողն արդեն հոգնել ու ձանձրացել է փառաբանությունից ու ողբից: Նրան այլեւս չեն ոգեւորում մեծադղորդ ծոներն ու լալահառաչ ողբը. ողբի փոխարեն մեզ առնական մռնչյուն է պետք, որից «Ծիր Կաթինը մեջքն է ուռցնում ցասկի պատրաստ գազանի պես», որի արձագանքում «մահն ու կյանքը, գույն ու չգույնը միանման են ու անփոխելի»:

Պոեզիան այնտեղ է, ուր «եկել խրվել են մեր մասաղի ցուլերը՝ եղջյուրներն ի դուրս, եղջյուրներն առ հին ու նոր թշնամին...»:

Էդ. Միլիտոնյանի՝ բանաստեղծության վերաբերյալ այսօրինակ պատկերացումները ձեւավորվել են նրա երկու տասնյակից ավելի ժողովածուներում եւ ավելի ամփոփ ու խտացված՝ ընթերցողին են ներկայացվում «Մասնահետք» գրքում, ուր բանաստեղծն առաջադրում է ուշագրավ հարցադրումներ, փնտրում ոչ միանշանակ պատասխաններ, համարձակորեն փշրում արմատավորված պատկերացումները, կռիվ տալիս անարդարության ու քծնանքի, շողոքորթության ու պատեհապաշտության դեմ, բանավիճում ինքն իր ու իր Աստծո հետ, թքում «ցուցադրական բարեգթության» դեմքին:

Անչափ դժվար է, բայց բանաստեղծը կարողանում է առօրյա գորշ ու տաղտկալի մթնոլորտում գտնել ինքն իրեն «լսելու ընծայված պահը», ընկնել «Բանի չեչոտ սալքարին, ցավից լռել» ու գտնել, թե ով է իր միջով իր հետ բարբառում:

«Մեր ոգու երկաթը քայքայվում է ժանգից, խեղճ մուրացկանից մինչեւ օրենսդիր խոսում են ոճով օրենքով ջրողի», մեր թշնամիները հրճվանք են ապրում՝ տեսնելով, թե ինչպես ենք մենք խողխողում իրար.

Ագռավ, դու մեզ մխիթարիր /Քո կռռոցով արհական, /Սուտն ու սուգը խառնվեցին, /Դարձանք ոճրի տերն ու վկան:

Մեր հազարամյա հոգում մղկտում է մի «ջղածիգ ու մշտարթուն մարդագազան, մի վիրավոր հիշողություն», ու մեզ տանջում է ցավագին հարցադրում՝ «Այս մե՞նք ենք, մե՞նք չենք»:

Որտեղի՞ց հայտնվեցին այսքան կեղծ փրկիչներ, որոնք ծկան ատամներով ծամում են մեր հոգին, ովքե՞ր են նրանք.

Նայում ես լուռ, որդին են քո /Եվ հանուն քեզ՝ քեզ կխաչեն, /Քայլ են անում օտար ձեռքով՝ /Հավատալով, թե փրկիչ են:

Անցյալը ներկայացնում է որպես մեռած Աբել, ներկան՝ ապրող Կայեն, ու ցավով տեսնում ես, որ «վերհուշերի մեջ անգամ դու ինքդ քեզ նման չես»:

Ու դեռ երկար ժամանակ մենք կապրենք որպես «մեղկ ասուն», եթե այս ամենի մեջ չտեսնենք մեր մեղքի բաժինը (ինչ վայելք է զգալ, որ ամեն ինչում դու ես մեղավոր):

Բայց ամեն ինչ դեռեւս կորած չէ, եւ հույսը դեռ չի մեռել.

Ապրում եմ ներքուստ հավատալով՝ /Մի հավերժություն դեռ առջեւում է. /Արածս՝ ոչինչ, չարածս՝ ցավոտ, /Եվ հույսը բարակ, լուռ անձրեւում է:

Շուկայական հարաբերությունների այս դաժան պայմաններում, երբ ոչ ոք այլեւս «չի ոռնում բանաստեղծության կարիքից», նոր խոսք, բանաստեղծի նոր տեսակ է պետք.

Բանաստեղծը՝ համառ ու խենթ /Իշամեղու. /Տեսքը՝ գունեղ, խայթը՝ անգութ /Ձայնը՝ լեղի...

Հատկապես մեր օրերում, երբ «մտքի բարձր լարման հոսքագծերը ձգվում են անխափան այս հողի լայնք ու երկայնքով, իսկ մյուս կողմից՝ կարոտաբաղձությունից «հալումաշ եղած ամբոխը», «Ոգու սովի» հավերժական սպառնալիքից ալեկոծված, «իրար միս է ուտում ու խմում սիրոջ արյունն», մեզ այլեւս չի օգնի բանաստեղծը, որպեսզի «միայն թե մի բան գրի, որ մենք հայիլ-մայիլ նայենք ու լաց լինենք, որ մեր հոգին կակղի»: Եվ չի օգնի նաեւ քննադատը, որ անվերջ փորձում է համոզել, թե «բանաստեղծները մեր խիղճն են, հավատն ու սերը»: Պարզապես այսօր խիստ անհրաժեշտ է «կուշտ խռմփոցից արթնացնել պոեզիան», դուրս բերել մանկության հովիտների ու առաջին սիրո անուշաբույր թմբիրից, տանել ու կանգնեցնել հաց ու գրոշներ մուրող կանանց ու երեխաների կողքին, ցույց տալ անճաշակ դղյակների ճոխությունն ու պերճանքը, ու քանի «դեռ վերջին ընթերցողը չի մեռել», գտնել նրա տեղը, որպեսզի բանաստեղծությունն ինքն իրեն չդնի «հեռվից եկած նավակի տեղ եւ բանաստեղծի հոգին տանի այգիներով, դաշտերով, դարավանդով եվ անպատմելի ուրիշ վայրերով»:

«Երկիրն ամբողջապես սողում է շնչուղիներովս ներս եւ բարկ ու սառը ներշնչանքներից ավազն է ծածկում», սա է բանաստեղծի ելակետը:

«Մասնահետք» գրքում չկան թեմատիկ սահմանափակումներ, բանաստեղծական եւ ոչ բանաստեղծական ոլորտներ, սահմաններ ու սահմանագծեր. բանաստեղծությունն ամենուրեք է, ամեն ինչի մեջ բանաստեղծական ինչ-որ բան կա, ինչ-որ մի կախարդություն:

Բանի ու բառի որոնումները դառնում են տառապագին, անտեսանելի մի զորություն կաշկանդում է բառը (Չի թողնում ձգվեմ մինչեւ բառարան), բառերը թափառական երամի պես տեղից տեղ են չվում ու անչափ դժվար են գտնում հանգրվան: Իսկ ամենաահավորը բառի արժեզրկումն է:

Ամպերով խցկում եմ կոկորդս՝ /Բառերի արյունահեղությունը փակելու, /Փրկելու մի քանի խոսք, /Որ կարեւոր պիտի ասվի:

Բանաստեղծի խոհերն ու տրամադրություններն առավել խտացված ու իմաստավորված են դրսեւորվում գրքի «Ջրի աղոթք» բաժնում, որտեղ գույներն ավելի ընդգծված են ու թանձր, պատկերները՝ առավել շոշափելի ու տեսանելի, բառն ու տողը՝ ծանրակշիռ.

Մեր գլխին արեւը թագ է, /Մեր գլխին՝ լուսինը պսակ, /Այս ծեսի ցերեկը տաք է, /Այս ծեսի գիշերը՝ հստակ: /Մեր միջով անցնում է մահը, /Դառնում ենք մարմարե արձան, /Երկիրը վեհանիստ գահ է, /Երկինքը՝ ծիրանի արձակ:

Բանաստեղծը ոչ միայն մասնահետքեր է թողնում, այլեւ զննում է ժամանակի մասնահետքերն իր մաշկի վրա, տեսնում օրերի դրոշմը: Այդ մասնահետքերն «առանց ավելորդ փառասիրության» արտացոլում են ժամանակի ընթացքը, եւ պատմությունը, շղթան զարկելով ոտնաքարերին», անցնում է ձորերով, ուր «լսում ես պարսիկների աղաղակ, խոցված արաբի անեծք, մոնղոլի զարմացած գոչյուն, թուրքի վրեժխնդիր փախուստ»:

Ներկան ու անցյալն իրար հետ կապված են չկտրված պորտալարով, որը կարգավորում է ժամանակի շնչառությունը, ջնջում սահմանագծերը, եւ «այս ու այն աշխարհները» դառնում են զարմանալիորեն միաձույլ, ներկայանում որպես «կյանքի համար տքնող երկու հավերժություն»:

Էդ. Միլիտոնյանի 1990-ական թթ. բանաստեղծությունները եւ հատկապես «Մասնահետք» ժողովածուն, որը հասուն գրքի եւ հետաքրքիր ու թարմ մտածողության արգասիք է, ցրում են ժամանակակից պոեզիայի մասին տագնապները եւ վկայում, որ բանաստեղծական խոսքն ամենեւին էլ չի սպառել իրեն: Ընդհակառակը, պոեզիան զարգացման նոր հուն մտնելու ուղիներ է փնտրում՝ գնալով համարձակ որոնումների ճանապարհով:

Այս ամենի արտահայտությունն է նաեւ «Մասնահետք» ժողովածուն:

ՄԱՐՏԻՆ ԳԻԼԱՎՅԱՆ
Բանասիրության դոկտոր, պրոֆեսոր

Ստեղծվել է մշակութային ժառանգության վերականգնման հիմնադրամ

Մշակութային ժառանգության վերականգնման հիմնադրամը ստեղծվել է զարգացման միջազգային գործակալության եւ ՀՀ կառավարության համաձայնագրով: ՄԶԳ-ն մշակութային ժառանգությանն ուղղված նախաձեռնության համար տրամադրել է IDF դրամաշնորհ: Դրամաշնորհի կառավարումը հանձնարարվել է «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին, իսկ վերահսկողությունը՝ ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարությանը:

Մշակութային ժառանգության վերականգնման հիմնադրամը նպատակ ունի բարելավել մշակութային հաստատությունների կարողություններն ու կառավարումը՝ դրանց գործունեության արդյունավետությունն ավելի բարձրացնելու միտումով, աջակցել Հայաստանի մշակութային ժառանգության պահպանմանը, օժանդակել հայ մշակութային ժառանգության ներկայացմանը՝ Հայաստանում եւ արտերկրում:

Հիմնադրամի առաքելությունը Հայաստանի Հանրապետությունում մշակույթի եւ մշակութային ժառանգության հրատապ լուծում պահանջող խնդիրների բավարարմանն օժանդակելն է եւ այդ նպատակով ազգային մշակութային հաստատություններին անմիջական օգնություն տրամադրելը:

Հիմնադրամը դրամաշնորհներ կտրամադրի պետական, պետության մասնակցությամբ ստեղծված, ոչ կառավարական, մասնավոր կամ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին, որոնք իրենց կենսունակությամբ ապահովում են բարձր պահանջարկ: Հիմնադրամն առայժմ օժանդակություն չի տրամադրում անհատ արվեստագետներին եւ կատարողական արվեստի ծրագրերին:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԳՈՐԾԱԴԻՐ
ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Խաղ լուսաստվերում...

Ռուբեն Աբովյանի ստեղծագործությունների ցուցադրությունը Երեւանի «Գոռ» պատկերասրահում

Գեղանկարիչ Ռուբեն Աբովյանի մարդկային եւ մտավորական նկարագիրն արվեստագետի ներհուն, առանձնատեր, ներամփոփ ու լռակյաց կերպարի մեջ ամփոփում՝ երազային իրականության մեջ որոնում է իր մանկության լույսը, չիրականացած սերը: Նրա կտավներում կերպարները երեւակայական իրադրությունների, լույսի ու ստվերի միգամած շղարշի մեջ են՝ մանկական անմիջականությամբ եւ անբռնազբոս, պահի մեջ ասես քարացած, անշարժացած: Նրանք պատրանքային են, մեզ համար ոչ իրական, իսկ նկարչի համար գուցե առավել քան իրական են: Նրանք մաքուր են՝ իրենց նախաստեղծ վիճակներում, երբեմն բնազդային, երբեմն արխայիկ, դրամատիկական, հեգնախառը, որքան պարզ, նույնքան խորը՝ գեղանկարչական հստակ լուծումներով, կատարման տեխնիկայի բարձր պրոֆեսիոնալիզմով:

Ռուբեն Աբովյանի արվեստը սերում է դասական կերպարվեստի ակունքներից, որտեղ եւ կայանում է նկարչի ներքին իրականությունը, ստեղծվում հոգեհաղորդակցում: «Երբ ուրիշները մոդեռն արվեստի հրապույրներով էին տարված, ինքը «հայտնագործում» էր Վելասկեսի նկարչությունը»: Ժամանակակից կյանքի արտաքին ազդակներն ասես նիրհում են, եւ թվում է՝ այս արվեստն անկախ եւ անհաղորդ է դրսի աշխարհին: «Ռուբեն Աբովյանի նկարչության մեջ, թերեւս, չկա հրճվանք, վայելք եւ ուրախություն: Նրա նկարչությունը մտածող նկարչություն է, հոգեւոր հարուստ ներաշխարհ ունեցող, կիրթ ու նրբազգաց անհատի նկարչություն: Եվ, իբրեւ այդպիսին, այն դրամատիկական նույնիսկ բարձր ողբերգականության լուսավոր շերտեր ունեցող արվեստ է: Այդ նկարչությունը կատարյալ գեղանկարչության հրճվանքը չէ, որ տալիս է դիտողին, այն ստիպում է նրան մտասուզվել, մտածել, դառնալ պատկերվածի մասնակիցը, հայտնվել գեղանկարչական այն մթնոլորտի մեջ, որ իշխում է կտավում: «Արվեստը միշտ մոգություն է»: Եվ այս իմաստով Ռ. Աբովյանի նկարչության մոգական, կախարդական հմայքը գալիս է ոչ թե առարկայի տեսիլքային գեղանկարչությունից, այլ ամբողջ կտավից», գրում է Յուրի Խաչատրյանը:

Այժմ Ռուբեն Աբովյանը բնակվում է Նյու Յորքում, իսկ օրերս Երեւանի «Գոռ» պատկերասրահի հաճելի եւ արդիական ցուցասրահում ներկայացվեցին նրա 27 (20 յուղաներկ եւ 7 պաստել) աշխատանքներ՝ հետաքրքրական, ինչ-որ տեղ հակասական արձագանքներով: Ռուբեն Աբովյան արվեստագետին եւ մարդուն կարոտած մտերիմ-բարեկամները օրվա գեղեցկության մեջ ուրախություն եւ տխրություն գտան միաժամանակ: Ռուբեն Աբովյանի բացակայությամբ նրա նկարներն անկատար թվացին ոմանց՝ նման տաղանդավոր արվեստագետը պիտի չհեռանար հայրենիքից, եւ արդյոք Մ. Նախանգներն ունեցե՞լ է ազդեցություն նրա արվեստի վրա: Ըստ Նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղամյանի, մի փոքր նկատվում է մոտեցում դեպի գնորդը, որը, սակայն, չի փոխել նրա արվեստի բարձունքը:

«Շատ տարբերություն կա, թե արվեստագետը որտեղ է ստեղծագործում, իր երկրում կարող է ստեղծագործել թե՛ քաղցի, թե՛ գրչի պայմաններում, ուրիշ տեղ՝ դա զուտ պրոֆեսիոնալ ունակությունների ուղղակի դրսեւորում է: Ռուբեն Աբովյանի նման արվեստագետը միշտ ստեղծագործի իր երկրում, քանի որ նրա ստեղծագործական ակունքները, ինչ-որ տեղ անբացատրելի, գալիս են իր հող ու ջրից, երկրից, արեւից»: Արվեստաբան Սառո Սարուխանյանի, Կարեն Աղամյանի կարծիքներին հակառակ կային նաեւ այլ ընկալումներ: Ազգայինը հոգու որակ է, իսկ Ռուբեն Աբովյանի արվեստը մտածողությամբ, հոգեբանությամբ խիստ հայկական է: Երբ մարդն ազնիվ է, արդեն ազգային է, եւ հայի հոգին իր արվեստի խորքում է, թեկուզ գույնի լոկալության ընկալման մեջ: Նոր ստեղծագործություններում Աբովյանի լուսավոր տարածքները շատ են ավելի: «Ռուբեն Աբովյանը տառապած մարդ է, արժեքների տեղը լավ գիտի, դժվար է նրան խաբել կամ համոզել, թանկ, զգայուն հոգի է»:

Նկարչի ստեղծագործությունների՝ հայաստանյան եւ ամերիկյան շրջանների միջեւ, ըստ մեկ ուրիշ կարծիքի, տարբերությունն այնքան էլ էական չէ, ինչը փորձում են ներկայացնել որոշ արվեստագետներ՝ վերջին շրջանին ավելի բացասական երանգ հաղորդելով: Ուշադիր հետեւելով՝ նկատելի է, որ նկարչի երկու շրջանների կերպարները, անգամ հորինվածքային լուծումները՝ կոմպոզիցիաները նույնն են՝ թերեւս փոքր-ինչ թեմատիկ բազմազանությամբ եւ գունային տարբերությամբ: Կերպարներն ավելի կենսախինդ են, շղարշից դուրս, հստակ: «Այս ամենը բնակավայրի փոփոխությամբ պայմանավորելը պարզունակ մոտեցում է, քանի որ յուրաքանչյուր նկարիչ ժամանակի մեջ էվոլյուցիա է ապրում: Երկրի որոշ ազդեցությունը կա, անշուշտ, բայց ստեղծագործական այս նոր փուլը, որ թեւակոխել է նկարիչը, կարող էր տեղի ունենալ նաեւ Հայաստանում»: Եվ սա իրոք այդպես է, քանի որ Ռուբեն Աբովյանին ճանաչողները նրան ներկայացնում են կենցաղավարությամբ եւ էությամբ ճգնակյաց, ներամփոփ կյանքով ապրող անձնավորություն: Հայրենիքից հեռանալու մոտիվը՝ դրսի մրցակցության պայմաններում նկարչի համար իր արվեստի իրական արժեքը պարզելն է, այնպես որ՝ Ռուբեն Աբովյանի Հայաստան վերադարձը միանգամայն հավանական է եւ ոչ անսպասելի:

ՄԵԼԻՆՅԱ ԲԱ[illegible]ՅԱՆ

Մարզական

Հայ բազկամարտիկները նոր բարձունքներ են նվաճում

Դժվար է գտնել մի առողջ տղամարդու, որն իր կյանքի ընթացքում գեթ մեկ անգամ փորձած չլինի բազկի ուժը մրցակցի հետ: Եվ եթե առօրյա կյանքում դա կատարվում է առանց որեւէ կանոնների եւ անհրաժեշտ պայմանների առկայության, ապա մեծ սպորտում վաղուց ի վեր պաշտոնապես անցկացվում են աշխարհի եւ Եվրոպայի առաջնություններ, որոնցում հանդես եկող հարյուրավոր դյուցազուններ մենամարտում են ուժեղագույնի կոչմանն արժանանալու համար:

Խոսքը վերաբերում է տղամարդու ուժը որոշելու մարդկության պատմությանը հայտնի, թերեւս ամենահին` 2500 տարվա վաղեմություն ունեցող մարզաձեւին` բազկամարտին [illegible], ինչպես անվանում են միջազգային մրցահարթակներում, «արմռեսլինգին»: Ժամանակակից պայմաններում տվյալ մարզաձեւի ֆեդերացիան ընդգրկում է ութսունյակից ավելի երկրների ներկայացուցիչների: Նրանցից ուժեղագույններն, անշուշտ, Ռուսաստանի Դաշնության հավաքականի կազմում հանդես եկող Հյուսիսային Օսիայի մարզիկներն են, որոնք էլ համարվում են անվիճելի առաջատարները` աշխարհի մասշտաբով:

Ինչ վերաբերում է հայ բազկամարտիկներին, ապա նրանք անհամեմատ ուշ` 1996 թվականից մասնակցելով միջազգային մրցումներին, կարողացել են իրենց համեստ, բայց եւ ոգեւորող արդյունքներով ունենալ: Ներկայումս նրանց «հաշվեկշռում» կան աշխարհի եւ Եվրոպայի առաջնությունների շուրջ երեք տասնյակ մեդալներ: Հայ բանակային մարզիկները հիանալի հանդես եկան նաեւ ընթացիկ տարվա հունիսին Սամարայում կայացած ԱՊՀ երկրների զինված ուժերի հոբելյանական սպարտակիադայում, որտեղից վերադարձան ոսկե, արծաթե եւ բրոնզե յոթ մեդալներով: Ցավոք, ֆինանսական միջոցների բացակայության պատճառով հայաստանցի ընդամենը մեկ մարզիկ մասնակցեց այս տարվա Եվրոպայի առաջնությանը, որտեղ նվաճեց բրոնզե մեդալ: Նշված ձեռքբերումների համար 8 բազկամարտիկների շնորհվել է միջազգային կարգի սպորտի վարպետի կոչում, երկուսն էլ արդեն լրացրել են անհրաժեշտ նորմատիվները:

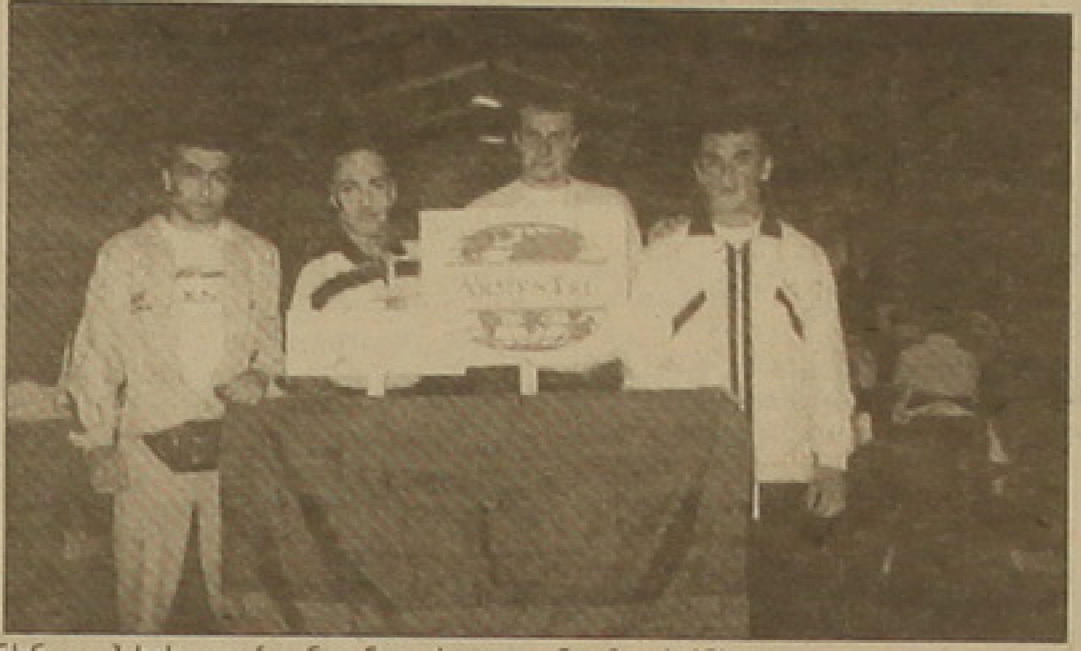

Հաջող պետք է համարել նաեւ մեր մարզիկների մասնակցությունը Իտալիայում կայացած աշխարհի հերթական` 22-րդ առաջնությանը: Նոր հովանավորի` «Արմենտելի» անշահախնդիր ֆինանսական աջակցության շնորհիվ առաջնությունում հանդես եկան 4 հայ բազկամարտիկներ: Առավել հաջողը Դավիթ Ներսիսյանի ելույթն էր, որն արժանացավ արծաթե եւ բրոնզե մեդալների: Արսեն Գաբրիելյանը երկու մրցաձեւում էլ գրավեց հաշվարկային 5-րդ տեղը, իսկ Վազգեն Սողոյանն ու Նարեկ Անտոնյանը տեղ զբաղեցրին լավագույն տասնյակում:

Առջեւում նոր փորձություններ են, որոնցից մեր տղաները կձգտեն արժանապատվորեն դուրս գալ:

ԴԱՐԴԱՍԱՊԱՀՆԵՐԻ ԱԿՈՒՄԲ

Զատիկյանի անվան ակումբը համալրման է սպասում

Հայկական ֆուտբոլի լավագույն դարպասապահներից մեկին` Սերգեյ Զատիկյանին լավ են ճանաչում մարզաձեւի երկրպագուները: Հատկապես տարեց ֆուտբոլասերների համար Զատիկյանը 1950-ական թվականների ֆուտբոլային կուռքերից մեկն էր, որն իր հուսալի խաղով, ակրոբատիկ ցատկերով բազմիցս փրկել է երեւանցիների դարպասն անհուսալի թվացող իրադրություններում: 1954 թ. Երեւանի «Սպարտակի» դարպասապահը յուրօրինակ ռեկորդ սահմանեց` առաջնության եւ գավաթի 20 հանդիպումներում դարպասն ամուր փակի տակ պահելով: Իսկ դարպասապահի կայուն ելույթների, վարպետության չափանիշներից մեկն էլ հենց դարպասն անառիկ պահած խաղերի քանակն է:

Սերգեյ Զատիկյանի յուրօրինակ նվաճման հիշատակումը անառիթ չէր: Բանն այն է, որ տողերիս հեղինակը լինելով նաեւ ֆուտբոլային վիճակագիր, հիմնել է Սերգեյ Զատիկյանի անվան խորհրդանշական ակումբ դարպասապահների համար: Այդ ակումբում ընդգրկվում են պաշտոնական մրցումներում (ՀՀ առաջնություն, գավաթ, սուպերգավաթ, եվրագավաթներ, ազգային եւ երիտասարդական հավաքականներ, ԱՊՀ գավաթ) 100 եւ ավելի խաղում դարպասն անառիկ պահած դարպասապահները: Նմանօրինակ ակումբ, որը կրում էր Լեւ Յաշինի անունը, գործում էր խորհրդային ֆուտբոլում: Պատվավոր այդ ակումբում իր արժանի տեղն ուներ նաեւ Երեւանի «Արարատի» լեգենդար դարպասապահ Ալյոշա Աբրահամյանը, որը 325 խաղերից 138-ում դարպասը պահել էր անառիկ` 19 անդամների մեջ զբաղեցնելով 8-րդ տեղը:

Սերգեյ Զատիկյանի անվան ակումբում առայժմ ընդգրկված է միայն Հարություն Աբրահամյանը: Նա պաշտոնական մրցումներում իր 100-րդ «չոր» խաղն անցկացրել է 1999 թ. հուլիսի 30-ին «Հրազդան» մարզադաշտում` «Կիլիկիայի» հետ: Իսկ առաջնության 24-րդ տուրում «Դինամոյի» հետ խաղում Աբրահամյանը ՀՀ առաջնություններում 100-րդ անգամ դարպասը պահեց անառիկ:

Ընթացիկ մրցաշրջանում ակումբում ընդգրկվելու հիանալի հնարավորություն ուներ շիրակցի Արթուր Հովհաննիսյանը: Նա դարպասն անառիկ էր պահել 99 խաղում: Սակայն հունիսին Գյումրիում «Լոմբարդի» հետ Ինտերտոտոյի գավաթի մրցախաղում նա անվստահ խաղաց, թիմը պարտվեց, եւ դրանից հետո մարզիչներն այլեւս նրան չվստահեցին դարպասի պաշտպանությունը: Գուցե ավարտական երկու հանդիպումներից մեկում, այնուամենայնիվ, Արթուր Հովհաննիսյանը խաղադաշտ դուրս կգա եւ կկարողանա դարպասը պահել անառիկ, ինչը նրան հնարավորություն կընձեռի ընդգրկվելու ակումբում:

Ակումբի անդամները	Ա	Գ	Ս	Ե	Հ	ԱՊՀ	Ընդ.
1. Հարություն Աբրահամյան	100	13	-	5	6	1	125
Թեկնածուները							
1. Արթուր Հովհաննիսյան	82	13	1	2	-	1	99
2. Ռայմոնդ Զաղուրյան	45	10	-	-	-	-	55
3. Գառնիկ Հովհաննիսյան	45	8	-	-	-	1	54
4. Էդիկ Երիցյան	39	13	-	-	-	-	52
5. Աշոտ Ղաղամյան	39	4	-	-	-	-	43
6. Տիգրան Ասլանյան	33	9	-	-	-	-	42

Ով կլինի 32-րդը

Ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության եզրափակիչի ուղեգրերի համար պայքարը մոտենում է ավարտին: Վերջին` 32-րդ մասնակիցը պետք է որոշվի Ուրուգվայի եւ Ավստրալիայի հավաքականների մրցավեճում: Առաջին խաղում Ավստրալիայի հավաքականը սեփական հարկի տակ 1-0 հաշվով պարտության մատնեց ուրուգվայցիներին: Միակ գնդակը դաշտի տերերը խփեցին 11 մ տուգանային հարվածով: Կբավարարի` արդյոք նվազագույն հաշվով տոնած հաղթանակը ուղեգիր ձեռք բերելու համար, հայտնի կդառնա նոյեմբերի 25-ին, երբ թիմերը կանցկացնեն երկրորդ հանդիպումը, այս անգամ` Ուրուգվայում:

ՖՈՒՏԲՈԼ

«Բարսելոնի» լուրջ հավակնությունները

Մեկնարկեց չեմպիոնների լիգայի երկրորդ խմբային մրցաշարը: Այս փուլում պատվավոր մրցանակի համար պայքարը շարունակող 16 ուժեղագույն թիմերը բաժանվել են չորս խմբի: Առաջինը մրցավեճի բովեցին «A» եւ «B» խմբերում ընդգրկված թիմերը:

«A» խմբում մեծ հետաքրքրությամբ [illegible]պասվում «Բավարիա»-«Մանչեսթր յունայթեդ» հանդիպումը: Վերջին տարիներին այս թիմերի միջեւ կայացած մրցախաղերն անցնում են դրամատիկ պայքարում: Բացառություն չկազմեց նաեւ հերթական խաղը: Առաջին խաղակեսում թեեւ նախաձեռնությունը տիրում էր «Բավարիան», սակայն միայն մեկ վտանգավոր պահ ստեղծվեց Բարտեզի դարպասին: Ընդմիջումից հետո հյուրերի ջանքերն ի վերջո պսակվեցին հաջողությամբ: Փոխարինման դուրս եկած ֆրանսիացի Սիլվեստրի աջ եզրով սրընթաց ճեղքումից եւ ճշգրիտ փոխանցումից հետո Նիստելրոյը բացեց հաշիվը: Անգլիացիները կարող էին կրկնապատկել հաշիվը, սակայն թիմի ավագ Ռոյ Կինի հարվածից հետո գնդակը հետ մղվեց հորիզոնական ձողից:

Թվում էր, թե «Մանչեսթր յունայթեդը» կհաղթի, սակայն խաղավարտից 3 րոպե առաջ բրազիլացի Սերժիուն դաշտի տերերին փրկեց պարտությունից: Խաղից հետո կայացած մամլո ասուլիսում անգլիացիների մարզիչ Ալեքս Ֆերգյուսոնն իր դժգոհությունը հայտնեց խաղի արդյունքից, նշելով, որ իրենք պարտավոր էին հաղթել, մինչեւ գոլ[illegible]են ինչ հարթ էր ընթանում եւ շատ ցավալի էր, որ վերջին րոպեներին թիմը սեփական դարպասը գնդակ ընդունեց: Իսկ ահա, Օտմար Հիտցֆելդը ուրախ էր, որ կարողացան խույս տալ պարտությունից, այն էլ սեփական դաշտում: Ըստ մարզչի, 2-րդ խաղակեսում «Մանչեսթր յունայթեդը» գերազանցեց գերմանացիներին, իսկ Նիստելրոյի գոլը հրաշալի էր: Օտմարը հատկապես նշել է Վերոնի հոյակապ խաղը:

«A» խմբում առաջատարի դերը ստանձնեց «Բոավիշտան», որը սեփական հարկի տակ 1-0 հաշվով հաղթեց «Նանտին»: Բոլիվիացի Էրվին Սանչեսի խփած միակ գնդակը հաղթանակ պարգեւեց դաշտի տերերին:

«B» խմբում կենտրոնականը «Լիվերպուլի» եւ «Բարսելոնի» հանդիպումն էր: Անգլիացիները, որոնք վերջին շրջանում հանդես են գալիս առանց վատառողջ Ուլյեի գլխավորությամբ, բավական ակտիվ սկսեցին խաղը` առջեւի գծում ունենալով հզոր հարձակվողների` հանձինս Օուենի եւ Խեսկիի: Սակայն իսպանացիները շատ շուտ հավասարեցրին խաղը: Առաջին վտանգավոր պահը ստեղծվեց Ռիվալդոյի տուգանային հարվածից հետո: Դրան անգլիացիները պատասխանեցին Ջերարդի ուժգին հարվածով: Այնուամենայնիվ, հաշիվը բացեցին դաշտի տերերը: Շմիցերի փոխանցումով Օուենը մենմենակ դուրս եկավ դարպասապահ Բոնանոյի դեմ եւ բացեց հաշիվը: Հաջողությունից ոգեւորված անգլիացիները նոր գրոհներ ձեռնարկեցին եւ Խեսկիի հարվածից հետո կարող էին կրկնապատկել հաշիվը, սակայն վերջին պահին Օվերմարսը ակրոբատիկ ցատկով փակեց գնդակի ճանապարհը:

Մինչեւ ընդմիջում օգտվելով անգլիացի պաշտպանների սխալից, Կլյույվերտը հավասարեցրեց հաշիվը, իսկ երկրորդ խաղակեսում իսպանացիները խաղը կառուցելով հակագրոհների վրա, եւս երկու անգամ ստիպեցին Դուդեկին գնդակը հանել ցանցից: Մամլո ասուլիսում «Լիվերպուլի» մարզիչ Ֆիլ Թոմփսոնը հրաժարվեց իր թիմի խաղը մեկնաբանելուց, նշելով միայն, որ «Բարսելոնը» ներկայացավ որպես մի ֆանտաստիկ կոլեկտիվ` հանդիսանալով հաղթողի գլխավոր հավակնորդներից մեկը:

«Բավարիայի» նման «Ռոման» էլ «Գալաթասարայի» հետ խաղում պարտությունից խույս տվեց խաղավերջում, այն էլ` ավելացված ժամանակահատվածում: Բրազիլացի Էմերսոնի շրջադարձ հարվածը «Ռոմային» մեկ միավոր պարգեւեց: Հարկ է նշել, որ մինչ այդ թուրքերը սեփական հարկի տակ գոլ բաց չէին թողել:

Երեկ ու երեկոյան մեկնարկի դուրս եկան նաեւ «C» եւ «D» խմբերում ընդգրկված թիմերը:

Խաղերի արձանագրություններից

«A» խումբ

«Բավարիա»-«Մանչեսթր Յունայթեդ»` 1-1 (0-0)

0-1` վան Նիստելրոյ (74), 1-1` Սերժիու (87)

«Բոավիշտա»-«Նանտ»` 1-0 (1-0)

1-0` Սանչես (22)

«B» խումբ

«Գալաթասարայ»-«Ռոմա»` 1-1 (1-0)

1-0` Պերես (23), 1-1` Ֆերեյրա (90)

«Լիվերպուլ»-«Բարսելոն»` 1-3 (1-1)

1-0` Օուեն (27), 1-1` Կլյույվերտ (40), 1-2` Ռոշեմբակ (65), Օվերմարս (84)

ԼՈՒԾԱՐՎՈՒՄ Է

Պետռեգիստրի Արարատի մարզային բաժնում 19.12.97 թ. գրանցված Հայկոոպի «Ուրց ռեստորան» դուստր ձեռնարկությունը:
Գրանցման համար` 5107000445
Վկայականի համար` 01Ա 039313
Երրորդ անձանց հետ պարտք ու պահանջի ժամկետը սահմանված է երկու ամիս:
Հասցեն` ք. Վեդի, Արարատյան 63:

ԼՈՒԾԱՐՎՈՒՄ Է

Պետռեգիստրի Վայոց ձորի մարզային բաժնում 18.03.96 թ. գրանցված Հայկոոպի «Վայքի հասարակական սննդի կազմակերպում եւ իրացում» դուստր ձեռնարկությունը:
Գրանցման համար` 022934
Վկայականի համար` 44070026
Երրորդ անձանց հետ պարտք ու պահանջի ժամկետը սահմանված է երկու ամիս:
Հասցեն` ք. Վայք, Շահումյան 10:

ARMENTEL

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտելը» հայտարարում է մրցույթ CISCO AS 5800 ինտեգրացված մուտքային սերվերների մատակարարման համար:
Մրցույթի անցկացման պայմանները եւ սարքավորումների տեխնիկական նկարագիրը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով` Արմենտել ՀՁ, Ահարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ. 28-70-66:
Առաջարկները պետք է ներկայացվեն վերոհիշյալ հասցեով մինչեւ 2001 թ.-ի դեկտեմբերի 10-ը, ժամը 12:00-ն:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ
ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Իջեւանի համայնքի ավագանու 8.11.2001 թ. թիվ 12 եւ քաղաքապետի 12.11.2001 թ. թիվ 44 որոշումներով ս/թ նոյեմբերի 23-ից կազմակերպվում է քաղաքապետարանի սեփականությունը հանդիսացող Անկախության փողոցի թիվ 5 շենքի առաջին հարկում գտնվող ոչ բնակելի մակերեսից 92,3 քմ եւ 125,2 քմ մակերեսով տարածքների աճուրդային վաճառք:

Աճուրդը տեղի կունենա քաղաքապետարանի շենքում 23.12.2001 թ.:

Աճուրդային վաճառքին մասնակցել ցանկացողները կարող են հայտեր ներկայացնել քաղաքապետարան մինչեւ 21.12.2001 թ.:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 3-21-38:

ԻՋԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ն ընդունում է Հայաստանի քաղաքացիներից դիմումներ OSI/FCO CHEVENING/UNIVERSITY OF ESSEX 2002-2003 կրթաթոշակի մրցույթի համար: Կրթաթոշակը շնորհվում է Մարդու իրավունքների կենտրոնում մեկ տարվա ուսման համար մագիստրոսի կոչում ստանալու նպատակով: Կրթաթոշակն ապահովում է ուսման վարձը, ճանապարհածախսը եւ կեցության վարձը 12 ամիսների ընթացքում: Ուսումն ավարտելուց հետո ուսանողները պետք է վերադառնան Հայաստան իրենց աշխատանքը կամ ուսումը շարունակելու պայմանով:

Դիմորդները պետք է լինեն 35 տարեկանից ոչ բարձր ՀՀ-ի քաղաքացիներ եւ բնակվեն Հայաստանում.

- ունենան բարձրագույն կրթություն եւ գերազանց ակադեմիական որակավորում,
- անգլերենի լավ իմացություն:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ 2002 թվականի հունվարի 28-ը, 16:30-ը:

Դիմումների եւ լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակ, հետեւյալ հասցեով`

Երեւան, Պուշկինի 1, բն. 2, հեռ. 54 21 19, 54 17 19, 54 39 01

e-mail: panaida@osi.am; www.osi.am

ԲՀԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ

Կենտրոնական եվրոպական համալսարանը (ԿԵՀ)

Հայտարարում է մրցույթ բարձրագույն հաստատությունների դասախոսների համար «Դասընթացների մշակման կենտրոն» ծրագրին մասնակցելու նպատակով:

Ծրագիրը նախատեսված է սոցիալական եւ հումանիտար գիտություններ դասավանդող մասնագետների համար: Կենտրոնն ընդունում է դիմումներ մասնակցելու գարնանային դասընթացներին հետեւյալ թեմաներով. քաղաքագիտություն, միջնադարյան ժամանակաշրջանի հետազոտություններ, գենդերային հետազոտություններ եւ մշակույթ, փիլիսոփայություն, պատմություն, շրջակա միջավայր եւ քաղաքականություն, նացիոնալիզմի հետազոտություններ, միջազգային կառավարման կենտրոն եւ սոցիոլոգիա:

Դասընթացների աշխատանքային լեզուն անգլերենն է:

Դիմումների ընդունման եւ դասընթացների անցկացման ժամկետների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակ հետեւյալ հասցեով.

Երեւան, Պուշկինի 1, բն. 2, հեռ. 54 21 19, 54 17 19, 54 39 01

www.osi.am, e-mail: panaida@osi.am

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների դեսպանատուն
Երեւան, Հայաստան
Ժողովրդավարության հանձնաժողովի փոքր դրամաշնորհների ծրագիր

Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանատան հանրային հարաբերությունների բաժինն ուրախ է հայտարարել ժողովրդավարության եւ կառավարման փոքր դրամաշնորհների ծրագիր:

Նպատակը

Ծրագրի նպատակն է փոքր չափի դրամական օժանդակություն տրամադրել Հայաստանում ժողովրդավարական հաստատությունների զարգացմանն աջակցող հատուկ ծրագրերի եւ նախաձեռնությունների իրականացմանը: Դրամաշնորհները կտրամադրվեն հասարակական կազմակերպություններին (ՀԿ-ներին) եւ անկախ լրատվամիջոցներին: Մրցույթի հավակնորդները պետք է արդեն իրականացնելիս լինեն կամ նախատեսեն իրականացնել այնպիսի ծրագիր, որի նպատակն է Հայաստանում ժողովրդական հաստատությունների զարգացման խթանումը:

Հայաստանում հանձնաժողովն առավել հետաքրքրված է այնպիսի ծրագրերով, որոնք վերաբերում են ժողովրդավարական հաստատությունների ստեղծմանը, օրենքի իշխանությանը /արդարադատության վարչարարությանը, տեղեկատվության ազատ տարածմանը, քաղաքացիական կրթությանն ու քաղաքացիական հասարակությանը, մարդու իրավունքներին, էթնիկ եւ քաղաքական ներդաշնակությանը, այսինքն` հանձնաժողովը կօժանդակի այն ծրագրերին, որոնք խթանում են բաց/ քաղաքացիական հասարակության զարգացումը:

Հատուկ ուղենիշներ

- Դրամաշնորհի առավելագույն չափը 24,000 ԱՄՆ դոլար է: Այդուհանդերձ, ելնելով որոշակի աշխատանքային սկզբունքներից, դրամաշնորհները հիմնականում կլինեն 10,000 ԱՄՆ դոլարից քիչ, հազվադեպ` 15,000 ԱՄՆ դոլար:
- Դրամաշնորհները տրամադրվում են միանվագ: Հաջողակ դիմորդներն առաջին դրամաշնորհով ծրագրի հաջող իրականացումից հետո կարող են դիմել երկրորդ դրամաշնորհը ստանալու համար, սակայն երկրորդ դիմում-առաջարկը պետք է վերաբերի միանգամայն այլ ծրագրի:
- ԱՄՆ կազմակերպություններն ու անհատները չեն կարող դիմել վերոնշյալ ծրագրով հայտարարված դրամաշնորհային մրցույթին:
- Ծրագիրը չի կարող ֆինանսավորել մարդասիրական օգնություն եւ բարեգործական գործունեություններ, գիտական հետազոտություններ, համաժողովներ եւ դեպի արտասահման անհատական ուղեւորություններ, առեւտրային գործունեություններ, ծրագրեր, որոնց նպատակը միմիայն կազմակերպության առաջնային ինստիտուցիոնալ զարգացումն է:

Գնահատման չափանիշները

Դիմում-առաջարկները կգնահատվեն ըստ ծրագրի թեմայի, հստակ ձեւակերպված խնդիրների եւ թիրախ խմբերի, ինչպես նաեւ ծրագրի նպատակներն իրագործելու` կազմակերպության կարողության: Դրամաշնորհները տրամադրվում են տեղում, Վաշինգտոնում USIA կողմից ծրագրի ընդունումից (հաստատումից) հետո:

Հայտերի ներկայացման կարգը

Դիմորդները պետք է լրացնեն պաշտոնական դիմումի ձեւ` **անգլերեն լեզվով**, որում ներկայացվում է կարեւոր տեղեկատվություն դիմորդ կազմակերպության եւ նրա գործունեության վերաբերյալ, ինչպես նաեւ առաջարկված ծրագրի մանրամասն նկարագիրը:

Դիմորդները պետք է խուսափեն աշխատավարձերի վճարման, սննդի եւ խմիչքի գնման նպատակով դրամաշնորհ խնդրելուց:

Խորհուրդ

Կարելի է կից ներկայացնել դիմում-առաջարկի լրջությունը հավաստող հանձնարարական նամակներ:

Դիմորդների տեղեկացումը/ դրամաշնորհային գործընթացը

Բոլոր դիմորդները գրավոր կտեղեկացվեն հանձնաժողովի որոշմանը, դիմում-առաջարկին վերջինիս ծանոթանալուց հետո:

Հաջողված առաջարկների դեպքում դրամաշնորհային ողջ գործընթացը տեւում է մոտավորապես ութ (8) շաբաթ (հանձնաժողովի կողմից առաջարկի քննարկումից մինչեւ այն պահը, երբ դրամական միջոցները տրամադրվում են օգտագործման համար):

Դրամաշնորհի տրամադրումը եւ հաշվետվությունների պահանջը

Դրամաշնորհները կտրամադրվեն երկու կամ ավելի փուլով: Առաջին մասը կտրամադրվի ծրագիրը սկսելու նպատակով: Դիմորդները պետք է միջանկյալ հաշվետվություններ ներկայացնեն առաջին փուլում տրամադրված դրամական միջոցների օգտագործման վերաբերյալ, նախքան լրացուցիչ միջոցների ստացումը: Նշված հաշվետվության բացակայության պարագային դրամական միջոցների հետագա փոխանցում չի կատարվի:

Ամփոփիչ հաշվետվություններ

Բոլոր հաջողակ դիմորդները պետք է ծրագրի ավարտին պաշտոնական հաշվետվություն ներկայացնեն ժողովրդավարական հանձնաժողովին: Հաշվետվության մեջ պետք է նշվի, թե ինչ է իրագործվել, արդյոք ծրագիրը հաջողված է ըստ դիմորդի, եւ ինչպես կարող է բարելավվել ապագայում: Հաշվետվությունը պետք է նաեւ ընդգրկի դրամաշնորհի միջոցների օգտագործման հաշվապահությունը: Նշված հաշվետվությունում պարունակող տեղեկատվությունը ժողովրդավարական հանձնաժողովին հնարավորություն կընձեռի ապագայում առավել հաջող գնահատել դիմում-առաջարկները:

Դիմումների ներկայացման ժամկետը սույն թվականի նոյեմբերի 30-ն է:

Դիմումի ներկայացման ուղենիշներն ու դիմումի ձեւը կարելի է ձեռք բերել

Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանատուն
Հանրային հարաբերությունների բաժին
Բաղրամյան 18
Երեւան, Հայաստան

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի առեւտրի մասնակից բրոքերային ընկերություններին

Արմենբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.` 542674

Արմինկորպ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.` 528986

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.` 454112, (09) 429412

Աստես ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ե. Քոչար 21/1, բն. 37
Հեռ.` 571218

Արմբրոքեր Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.` 525801, 581578

Աստրոֆ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.` 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ. Լուսավորչի 45ա
Հեռ.` (051) 40297

Այս Երանգի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.` (051) 22422

Այփի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.` 348837

Գոլդ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Գ. Լուսավորչի 15/1
Հեռ.` 525822

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.` 524357, 151820

Էդվին-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50, բն. 26
Հեռ.` 528232, 540914

Ինվեստեխ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Չարյան 8, բն. 30բ
Հեռ.` 567767, 582478, 562404

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.` 569680, 526417

Կապիտալ Մենեջմենթ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.` 560138

Կապիտալ Տրաստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Գ. Լուսավորչի 15/1
Հեռ.` 580745

Մ.Գ.Ա. ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.` (041) 22184, (051) 23109

Նոր-Վեկ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 247
Հեռ.` (041) 30868

Պրիմա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/ 26
Հեռ.` 521812, 521051, 528778

Սարրոֆ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի 24
Հեռ.` 630480, 542547

Վիկնա ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.` 531805

Տիտան ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.` 545477, 545407

Օրիենտալ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 5ա
Հեռ.` (09) 420449

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2001 թ. նոյեմբերի 21-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ. ABBR	Ցուցակ Listed	Գնում* Bid			Վաճառք* Ask			Կատարված գործարքներ Transactions				
			լավագույն գին Best price	միջ. կշռ. գին Avg. price	Քանակ Total qnt.	լավագույն գին Best price	միջ. կշռ. գին Avg. price	Քանակ Total qnt.	նվզ. գին Day low	առավ. գին Day high	միջ. կշռ. գին Avg. price	փոփ.% Avg%	ծավալ (հազ. դրամ) Volume
ՉԱՓԻՉ-1 (ԱԲՈՎՅԱՆ)	ACHI	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՐԱԳԱԾ ԲԱԶՄԱԿԱԳՈՐԾ. Ա/Մ	AGBM	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՅՐՈՒՄԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԳՆ	APAH	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՊԱԿԵԿՈՒՍԻՉ	APAK	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՐԴԻՆ ԷԼ.ՄԵԽ.ԳՆ (ՎԱՆԱՁՈՐ)	ARDV	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ	ARSL	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՐՏԵՔՍ	ARTX	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՐՓԱ-ՍԵՎԱՆ	ASEV	B	1,000.0	1,000.0	1	-	-	-	-	-	-	-	-
ՍՏԵԿԼՈՄԱՇ (ԱՐԹԻԿ)	ASTM	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՎՏՈԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐԻ ԳՆ	AVAG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՎԻԱՀԱՄԱԼԻՐ	AVHM	B	90.0	90.0	80	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՎՏՈԲԵՌՆԻՉ	AVTB	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱ ԳՆ	AVTM	B	300.0	300.0	1	-	-	-	-	-	-	-	-
ԻՋԵՎԱՆԻ ԲԵՆՏՈՆԻՏ Կ/Տ	BENT	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԲՀԵՄ-ՊԼԱԶՄԱ	BHSP	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՉԱՐԵՆՑ. ԳՈՐԾԻՔԱՇԻՆ. ԳՆ	CHGG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ	CPMT	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԴԻԼԻՋԱՆԻ ԱՐՏ. ՋՐ. Մ/Կ	DAJK	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԴԱՍՏԱԿԵՐՏԻ ԲՈՒԺՇԵՂ. ԳՆ	DBJG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԴԻԼԻՋԱՆԻ ԱՌՈՂՋ. ՀՆ	DJAH	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՁՈՒԼԱԿԵՆՏՐՈՆ	DZKT	B	400.0	400.0	10	-	-	-	-	-	-	-	-
ԷԼԵԿՏՐԱՇԵՂԱԳՐԻՏԱՍԱՐՔ	ECHS	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՍԱՐՔԱՇԻՆ. ԳՆ	ECSG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ԷԼԵԿՏՐԱՃԱՐԺԻՉՆԵՐԻ ԳՆ	EELJ	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐՖՐԵԶ	EFRZ	B	1,400.0	1,400.0	3	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ՀԻԴՐՈՀԱՂՈՐԴԱԿ ԳՆ	EHHG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ	EJWG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ-7	EKB7	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ԿԱՇՎԵ ԳԱԼԱՆՏԵՐԵԱՅԻ Ֆ/Ա	EKGF	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԳՆ	EKQG	B	400.0	400.0	100	900.0	900.0	33	-	-	-	-	-
ԷԼԵԿՏՐԱԱՊԱՐԱՏ	ELAP	B	470.0	470.0	10	-	-	-	-	-	-	-	-
ԷԼԵԿՏՐԱՄՈՆՏԱԺ	ELMJ	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ԼՈՒՍԱՏԵԽՆԻԿԱ	ELUS	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՂՎԱՐԴԻ ՄԱՐԶԱԿՈՇԻԿՆԵՐԻ Ֆ/Ա	EMKFCO	B	500.0	500.0	100	-	-	-	-	-	-	-	-
ԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔՈՐ	EMOR	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՀԱՄ	EMTA	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՊԼԱՍՏՄԱՍ. ԳՆ	EPLG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐԱԶ	ERAZ	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ԺԱՄԱՑՈՒՅՑԻ ԳՆ	ERJG	B	1,350.0	1,350.0	20	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ՇԱՄՊԱՅՆ ԳԻՆԻՆԵՐԻ ԳՆ	ESHG	B	450.0	450.0	129	-	-	-	-	-	-	-	-
ՄԱԱՔՐՍ ԾԽԵԼ. ԳՆ (ԵՐԵՎԱՆ)	ETCG	B	1,000.0	1,000.0	5	-	-	-	-	-	-	-	-
ՎԻՆ ԱՖ (ԵՐԵՎԱՆ)	EVAF	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ - 1	EVGI	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՆԻՎ	GANV	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԳՈՐԻՍԻ ԳԱՄՄԱ	GGAM	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԳԵՂԱՄԱ	GGMA	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԳՅՈՒՄՐԻԻ ՄՍԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ Կ/Տ	GMPG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ	HAGB	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՀԱՇՎԻՉ	HASH	B	100.0	100.0	4,180	-	-	-	-	-	-	-	-
ՀԱՏԻՍ	HATC	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՀԱՅԾԽԱԽՈՏ	HATS	B	1,800.0	1,539.1	46	2,500.0	2,500.0	54	-	-	-	-	-
Հ ԷՂ. ՀԱՅԱՍ ԳՐՈՒՊ	HEHG	B	450.0	450.0	10	-	-	-	-	-	-	-	-
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՀԱՅՔԻՄՄԵՔԵՆԱ	HQMQ	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՀԱՅՔ.ՇԻՆԱՆՅՈՒԹ	HSHN	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՋԵՐՄՈՒԿ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԻ ԳՆ	JHJG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԿԱՇԻ	KASH	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԿԱՄՈՒՐՋՇԻՆ	KMSH	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԿՈՆՆԵԿՏ	KNET	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԿԱՆԱԿԱ	KNKA	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՌԵԼԵ ԳՆ (ԿԱՊԱՆԻ)	KREL	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՄԱՔՈՒՐ ԵՐԿԱԹԻ ԳՆ	MOER	B	2,220.0	2,220.0	5	-	-	-	-	-	-	-	-
ՄԱՐՏՈՒՆԻՇԻՆ	MRSH	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՄԵՐՁՄՈՍԿՎԱՅԱՆ	MSKV	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՄԱՍԻՍ ՏԱՓԱԿ	MSTB	B	400.0	400.0	7	-	-	-	-	-	-	-	-
ՄԵՏՇԻՆ	MTSH	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՆՈՒԲԱՐԱՇԵՆԻ ՏՐԻԿՈՏԱԺԻ Ֆ/Ա	NBTF	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՆԵՅՐՈՆ	NERN	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՊԼԱՍՏԻԿ	PLAS	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՌԱՍՏՐ ԳՆ	RSTR	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՌԵԶԻՍՏՈՐ	RZTR	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՍԵԼԵՆԱ	SELN	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՇԻՆՄԵՔԵՆԱՆՈՐՈԳՈՒՄ	SHMN	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ՇՈՒՇԱՆ ՏԵՔՍՏԻԼ Կ/Տ	SHTK	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԿԱՏԱՐՈՂ ՍԱՐՔ. ԳՆ	SKSG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՏՈՒՍՊ	TASP	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՏԱՎՐՈՍ	TAVR	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՈՒԿՐՇԻՆ	UKSH	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԲԱՆԿ	UNBK	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԿՈՇԻԿԻ Ֆ/Ա	VAKF	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՎԱԿՈՒՈՒՄԱՅԻՆ ԷԼԵԿՏՐԱՎԱԿ. ԳՆ	VEVG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՎԱՆՇԻԿ	VSHK	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՎԻՏԱՄԻՆՆԵՐԻ ԳՆ	VTMG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐԵՎԱՆ-ԿԱՅՈՒՅՔ	YKHQ	B	-	-	-	8,000.0	8,000.0	1,000	-	-	-	-	-
ԵՐ. ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԳՆ	YPHG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ՌԵԼԵԻ ԳՆ	YRLE	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԶԱՆԳԵԶՈՒՐՏԵՂԱԶԱՏՐՈՅ-ՊՐՈՄԵՏՑԵՑ	ZNGP	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Հայտարարված գնման/վաճառքի հայտերի մասին տեղեկությունը առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ: Բոլոր գները ՀՀ դրամով:
** 4 նիշից կազմված հապավումը ... բաժնետիրական ընկերության ... Այն դեպքում, երբ 4 նիշից բացի նշված է C0, ապա դա ՍՊԸ-ի բաժնեմաս է:
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

© Armex

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը` 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան` 21. 11. 2001 Գինը` 100 դրամ